

veteran

Glasilno Zveze veteranov vojne za Slovenijo • Št. 1, Leto XXII, maj 2017

VOJNE FOTOGRAFIJE 1941 – 1945 – PARTIZANSKE ENOTE

War Photos 1941-1945 – Partisan Units

DVOJEZIČNA – V SLOVENŠČINI IN ANGLEŠČINI

Zbirka: Slovenska vojaška zgodovina VI.

Avtorji: dr. Tomaž Kladnik, Katarina Jurjavčič,
dr. Jože Dežman

V knjigi Vojne fotografije 1941-1945 – Partizanske enote predstavljamo izbrane posnetke partizanskih enot v času 2. svetovne vojne.

V knjigi je zbranih več kot 1000 fotografij, ki so sistematično razvrščene in opremljene s podpisi o enotah, vojaki na slikah, opremi in orožju.

Knjigi je priložena tudi shema partizanskih enot po območjih in njihovo združevanje.

Redna cena: 31,90 eur, poština: 5,00 eur.

Knjigo lahko naročite na e-naslovu defensor@siol.net ali po tel.: 041 947 468 ali 059 97 2222.

OBVEŠČEVALNA DEJAVNOST V INFORMACIJSKI DOBI

Avtor: dr. Damir Črnčec

Avtor knjige »Obveščevalna dejavnost v informacijski dobi« je dr. Damir Črnčec, docent za obrambni in varnostni sistem na Fakulteti za državne in evropske študije ter nekdanji generalni direktor Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo. »Delo je namenjeno tako varnostnim in obveščevalnim strokovnjakom, tistim, ki se ukvarjajo z nadzorom nad tem sektorjem, kakor tudi kritični javnosti, ki je pomemben del sodobne obveščevalne zgodbe. Ambicija dela ni, da ponuja odgovore na vsa vprašanja, temveč da poskuša odgovoriti na nekatera izmed njih, še bolj pa, da vzpodbudi razpravo o sodobnih varnostnih in obveščevalnih vprašanjih. Nekatera izmed njih so stalna in spremljajo obveščevalno dejavnost od njenega samega začetka. Meni najbolj ljubo je Quis custodiet ipsos custodes?. Druga so postala bolj izstopajoča zaradi časa in okolja v katerem živimo. Tukaj se mi zdi največji izziv, s katerim se bo potrebno spopasti, kako nadzirati obveščevalno dejavnost v zasebnem sektorju.« (dr. Damir Črnčec)

Redna cena: 29,90 eur, poština: 5,00 eur.

Knjigo lahko naročite na e-naslovu defensor@siol.net ali po tel.: 041 947 468 ali 059 97 2222.

Uvodnik

Na kaj smo pripravljeni?

Priborili smo si državo. Slovenijo! Pred tem je bila okrnjena znotraj federacije, saj nekaterih ključnih odločitev ni mogla sprejeti mimo drugih članic federacije in zveznih oblasti. Dobrega četrta stoletja je, kar sami odločamo o vsem. Niti ne o vsem! Del suverenosti smo prenesli na evropske institucije in Nato. Zato da bi bili uspešnejši, varnejši, bogatejši, odpornejši. Pomemben del odločanja pa je v celoti v rokah Republike Slovenije. In tudi obramba države in skrb za varnost sta njeni suvereni pristojnosti. Pogosto se v javnosti odpre razprava, kako naprej. Zagotovo smo veterani osamosvojitvene vojne tisti, ki nas področje obrambe in varnosti posebej zanima, vznemirja, sili v razmislek. Na glavnem zboru, na prvi dan letošnjega aprila, smo sprejeli izjavo, ki je bila v medijih, vsaj skozi naslove, površno povzeta. Jasno smo povedali, da je treba sistem obrambe in zaščite ter varnostni sistem razvijati, ga držati v dobri kondiciji in ga prilagajati hitremu razvoju družbe in sveta. Nismo pa zahtevali naborništva niti ponujali strokovnih rešitev. Ponudili smo razmislek in spodbudo državnim organom. Nič več. Zaskrbljeni smo, ker maloštevilna poklicna vojska nima močnega in usposobljenega rezervnega sestava, čeprav obrambna zakonodaja državi to nalaga. Če Slovenija ne bi imela močne in usposobljene Teritorialne obrambe v trenutku napada JLA na Slovenijo, vojna zagotovo ne bi bila tako kratka in zagotovo ne tako zmagovita za Slovenijo. Pripravljali smo se desetletja. V miru. In če bi bilo treba, bi nas lahko vpoklicali tudi v pomoč prebivalstvu ob naravnih in drugih nesrečah, v pomoč Civilni zaščiti, v pomoč gasilcem, v pomoč reševalcem. Bili smo organizirani in dobro vodeni, čeprav je poklicni sestav Teritorialne obrambe štel le nekaj sto poklicnih častnikov in podčastnikov. Odlična organiziranost v času osamosvajanja se ni zgodila zaradi vojne. Korenila je v desetletjih dela na najrazličnejših področjih obrambe, zaščite, varnosti, gasilstva, lovstva, radioamaterizma, telekomunikacij, sanitete itd. Za smotno in učinkovito delovanje je nosila odgovornost slovenska vlada in izid je bil izjemen. Osamosvojitvena vojna je terjala zelo malo žrtev v primerjavi s Hrvaško, Srbijo, Bosno in Hercegovino, Kosovom in tudi škoda na prometnicah, gospodarski infrastrukturi in stanovanjskem skladu je bila majhna. Šlo je za veliko in veličastno zmago. Postali smo sami svoji gospodarji, in tega bi se morala

vsakokratna slovenska oblast zavedati. Če hočeš biti pravi gospodar, če hočeš biti suveren, moraš sprejemati državotvorne odločitve. Imeti in ščititi moraš zemljo, da ne bi postal na njej hlapec, ščititi in razvijati moraš narodovo gospodarsko moč, da ne bodo vsak dan odtekali prigarani milijoni v žepe ljudi tam nekje daleč od Slovenije in mimo državne blagajne, razvijati moraš znanje in izobraževanje tudi iz lastnih glav, če naj bomo suvereni, razvijati moramo sebi prilagajene in lastne rešitve in ne prevzemati nekritično vsiljenih, razvijati moramo lasten obrambni in varnostni sistem itd. Če ne, smo se borili za suverenost in samostojnost za prazen nič; iz neke trme, morda nevednosti, naivnosti. Preprosto rečeno: na glavnem zboru smo se zavzeli za samostojnost in suverenost! Oblast jo mora v sodelovanju z državljani udejanjati vsak dan. Ker smo bili vojaki, ko nas je Slovenija potrebovala, se nam zdi prav povedati, da bi morala država tudi danes usposabljalati državljanke in državljane za vojake. Vsak bi moral imeti vsaj nekaj vedenja in znanja o vojaških zadevah in vsak bi moral vedeti vsaj osnovno, kako ukrepati v primeru nesreč. Pripravljati se je treba v miru. Ko do vojne ali nesreče pride, je že prepozno. Posledice bodo veliko hujše in dražje, kot bi bil strošek dobre organiziranosti in usposabljanja. Za udobne in mirne čase se ni treba pripravljati! Vedeti pa je treba, da ne bodo trajali večno, saj so obdobja miru negotova, zanašanje na tujo pomoč pa naivno in »predrago«. Ne ponujamo zveličavnih rešitev in ne narekujemo jih. Zahtevamo le, da država za to poskrbi. Nekaterim verjetno ustreza, da je področje obrambe, zaščite in varnosti odrinjeno na obrobje in da lahko po Slovenski vojski udrihajo s slabimi ocenami. Zakaj jim ustreza? Zato ker že ponujajo rešitve, za katere naj bi plačevala država: strankarske paravojaške formacije! Kakršno koli ime že ponujajo. Po Sloveniji so že korakale v času druge svetovne vojne, na Primorskem pa celega četrta stoletja. Bale so se jih redne vojske, bala se jih je policija in bali so se jih državljani in še toliko bolj okupiranci. Zahtevamo torej samo to, da za varnost in obrambo skrbi država in ne katera od političnih strank. Paravojaških formacij in raznih milic nočemo.

Danijel Božič

Vsebina

3	Uvodnik	8	Intervju: podpolkovnik (v pokoju) Božo Majcen	12	Iz delovanja ZVVS
4	Odrpto pismo predsedniku DZ	10	Zbornik Slovenski lovci v vojni za Slovenijo	31	87. Območni štab TO Trbovlje
6	Slovenska vojaška obramba danes in jutri	11	Glavni zbor ZVVS	33	Sodelovanje z Madžarskimi Veterani
				34	Od nas so se poslovili

.....
Glasilo Veteran je informativno glasilo Zveze veteranov vojne za Slovenijo • E-naslov: veteran@zvvs.si • Spletna stran: www.zvvs.si • Glasilo Veteran je prvič izšlo maja 1996. • Leto XXI, december 2016, št. 2 • Izdajatelj: Predsedstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo, p. p. 2780, Rojčeva ulica 16, 1110 Ljubljana, tel. (01) 524 17 84, (01) 540 20 65, faks (01) 524 26 88, matična št. 1211293, davčna št. 200075715, P.R. NLB – posl. Moste, Ljubljana, št. 02012-0089693246 • Odgovorni urednik: Matjaž Žirovnik • Glavni urednik: Danijel Božič • Redakcija: Boris Knific • Uredniški odbor: Danijel Božič (glavni urednik), Matjaž Žirovnik (odgovorni urednik), Joško Člekovič, dr. Tomaž Kladnik, Marko Prvinšek • Oblikovanje in priprava za tisk: CTP d. o. o. • Naslovnica: Arhiv OZVVS Logatec • Prispevke za naslednjo številko glasila Veteran pošljite po elektronski pošti na elektronski naslov: veteran@zvvs.si ali na drugem mediju v urejevalniku Word for Windows na naslov: Zveza veteranov vojne za Slovenijo, uredništvo glasila Veteran, Rojčeva ulica 16, p. p. 2780, 1001 Ljubljana. Nepodpisanih prispevkov ne objavljamo. Vse pravice pridržane - Copyright © ZVVS Ljubljana

Odprto pismo predsedniku Državnega zbora RS, dr. Milanu Brglezu

3. maja 2017 ob 14. uri smo se predstavniki veteranskih in domoljubnih organizacij odzvali na uradno vabilo Odbora za obrambo Državnega zbora RS in udeležili 48. nujne seje zaradi točke *Netransparentno financiranje veteranskih in domoljubnih organizacij*, ki jo je zahtevala poslanska skupina SDS.

Po uvodnih besedah predsednika odbora g. Žana Mahničja je zahtevo poslanske skupine SDS podrobno predstavila poslanka ga. Anja Bah Žibert. Čeprav je v govoru večkrat poudarila, da njen nastop ni ideološko motiviran, je prešla meje dopustnega in objektivnega predstavljanja sofinanciranja društev ali zvez vojnih veteranov iz državnega proračuna. Dotaknila se je vseh vabljenih veteranskih in domoljubnih organizacij, naštevala posamezne zneske in jih zmotno in netočno predstavljala le za leta 2015, 2016 in 2017.

Po predstavitvi sofinanciranja veteranskih in domoljubnih organizacij ministrice za obrambo gospe Andreje Katič smo dobili besedo predstavniki vabljenih veteranskih in domoljubnih organizacij. Na provokativen in večkrat žaljiv uvod predstavnice pobudnikov nujne seje, ki je nekorektno posegal tudi v vsebino dela veteranskih in domoljubnih organizacij, smo očitke zavrnili argumentirano, pri tem pa pohvalili ministrico in njene sodelavce, da smo pred tremi leti končno dobili Pravilnik o merilih za sofinanciranje dejavnosti društev in zvez vojnih veteranov, ki omogoča bistveno preglednejše financiranje zvez in društev vojnih veteranov kot kadar koli v preteklosti. Nastopajoči predstavniki veteranskih in domoljubnih organizacij smo poudarjali, da je sedaj financiranje urejeno in transparentno, in da bomo tudi v prihodnje skrbeli in sodelovali z Ministrstvom za obrambo RS za njegovo izboljšanje.

Po nastopih predstavnikov veteranskih in domoljubnih organizacij je sledil nekorekten nastop poslanke SDS Anje Bah Žibert. Ta je obrambni ministrici in nekaterim predstavnikom veteranskih in domoljubnih organizacij očitala, da lažejo, problematizirala delovanje civilne družbe, razlagala svoje videnje transparentnega dela in trošenja proračunskih sredstev ipd. Pri tem je bilo očitno, da ne pozna prilog Pravilnika o merilih za sofinanciranje dejavnosti društev ali zvez vojnih veteranov ter meril za izračun sofinanciranja dejavnosti društev vojnih veteranov in vlogo za sofinanciranje dejavnosti društva ali zveze, ki deluje v javnem interesu na področju vojnih veteranov. Podobno je razložil tudi predsednik Odbora za obrambo, kako mu je uspelo urediti financiranje športne organizacije v svojem lokalnem okolju.

Sledil je nastop poslanca SDS g. Franca Breznika, ki je predstavil svoje videnje in dožemanje zgodovine slovenskega naroda. Bil je izjemno žaljiv in je odpiral teme, ki niso imele nobene zveze z obravnavano točko dnevnega reda seje. Ker je najbolj napadal Zvezo združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, mu je želel odgovoriti predsednik te zveze, vendar mu predsednik odbora tega ni dovolil, ker naj to ne bi bilo v skladu s poslovnikom. Ker je predsednik zveze pri tem vztrajal, je predsednik Odbora za obrambo zahteval, da zapusti sejo, in mu zagrozil, da ga bodo odstranili varnostniki. Pri tem je prišlo do neljubega in nesprejemljivega verbalnega konflikta. Glede na grožnjo je povabljeni predsednik zveze sejno sobo zapustil.

Popolnoma nesprejemljivo je, da se v hramu demokracije vabi predstavnike civilne družbe in jih za tem omalovažuje, žali in dobesečno »meče iz sejne sobe«. Poslanec lahko pove, kar hoče, krivo obdolži in žali ne le posameznika, temveč tudi civilno družbo, ki jo ta posameznik predstavlja. Na takšen nastop in takšnemu poslancu v hramu demokracije ni mogoče odgovoriti. Tudi drugi nismo smeli več govoriti in nismo imeli pravice do replike. In ne nazadnje to ni bil prvi primer javnega političnega šikaniranja in žaljenja predstavnikov veteranskih in domoljubnih organizacij na sejah Odbora za obrambo, ki je podoben javnim sojenjem in sodnim procesom v preteklosti.

Zato se zahvaljujemo ministrici, ki je odločno nastopila proti izgovorjenim neresnicam in žalitvam, ter poslancu, ki nas je poimenoval za »zlate predstavnike veteranskih in domoljubnih organizacij«. Ponovno poudarjamo, kar je bilo s strani predstav-

nikov veteranskih in domoljubnih organizacij povedano tudi na seji, da je šlo pri tem sklicu seje Odbora za obrambo za zlorabo veteranskih in domoljubnih organizacij in za neprimeren način vodenja razprave s predstavniki civilne družbe.

Vsi mediji sedaj povzemajo, da smo bili predsedniki oziroma predstavniki veteranskih in domoljubnih organizacij na seji Odbora za obrambo gostje. Tako nas je označil na seji predsednik odbora g. Žan Mahnič. Zanimivo, prav on nam je posredoval uradna pisna vabila, naj se udeležimo 48. nujne seje Odbora za obrambo. In 2. odstavek 51. člena Poslovnika DZ določa: »Na sejo delovnega telesa se lahko k obravnavi posameznih točk dnevnega reda povabijo predstavniki institucij, katerih delo je neposredno povezano z vsebino obravnavanih vprašanj, ki lahko na seji izjavijo in obrazložijo svoja mnenja in stališča o obravnavani zadevi (netransparentno financiranje veteranskih in domoljubnih organizacij).«

Poslovník tudi določa, da ima vsak razpravljavec pravico do odgovora na razpravo drugega razpravljavca (replika), če se ta razprava nanaša na njegovo razpravo, če meni, da je bila njegova razprava (smiselno velja tudi mnenje oziroma stališče) napačno razumljena ali napačno interpretirana. Predsedujoči mu da besedo takoj, ko jo zahteva. Replika se mora omejiti samo na potrebno pojasnilo in ne sme trajati več kot tri minute. Replika na repliko ni dovoljena, razen če predsedujoči oceni, da so bile navedbe v repliki netočne (71. člen).

Če bi predsednik odbora g. Žan Mahnič dal besedo g. Titu Turnšku in vsem drugim, ki smo dvigovali roke, do »incidenta«, ki ga nekateri mediji potencirajo, sploh ne bi prišlo. Da so predstavniki civilne družbe lahko replicirali tudi na sejah Odbora za obrambo, je razvidno iz več sej tega delovnega telesa, na primer 37. nujne seje 30. 6. 2016 in 44. nujne seje 1. 12. 2016. Tako ravnanje predsednika Odbora za obrambo g. Žana Mahniča do uradno vabljenih predstavnikov veteranskih in domoljubnih organizacij, ko se je razpravljalo predvsem o njih, nima dovolj trde podlage v poslovníku. Če je ravnal po kakšnih »tajnih aktih« in enkrat dopušča, drugič pa ne dopušča replike, potem se je tudi sam vrnil v tiste čase, o katerih zelo rad negativno govori. In g. Turnšku je očital, da sedaj živimo v drugih časih, zato nima pravice do replike, ker mu je on, kot predsednik odbora, vzel besedo. Na podlagi katere pravne podlage oziroma prakse že?

Zaradi navedenega od Vas, gospod predsednik Državnega zbora Republike Slovenije, zahtevamo, da:

1. Preprečite nadaljnje zlorabe Odbora za obrambo DZ v politične in predvsem strankarske namene ter javno obsodite početje predsednika odbora ter dveh poslancev SDS zaradi klevetanja, laži in diskriminacije veteranskih in domoljubnih organizacij, združenih v Koordinaciji veteranskih in domoljubnih organizacij Slovenije (KoDVOS).
2. Zagotovite, da bo odbor za obrambo opravljal s Poslovníkom DZ določene naloge in ne bo posegal v delovanje civilno-družbenih organizacij, saj je takšno početje v nasprotju z vsemi demokratičnimi normami. Informacije, ki so jih zanimali, bi lahko kadar koli dobili na ministrstvu za obrambo, zato prisotnost predstavnikov veteranskih in domoljubnih organizacij na seji ni potrebna. Vse to in vsa predhodna početja kažejo na grob poskus politizacije civilno-družbenih organizacij na področju vojnih veteranov in željo po ponovnem ustvarjanju družbe enoumja, kjer bomo vsi mislili tako, kot misli ena politična stranka.

Vas in tudi slovensko javnost opozarjamo, da je takšno početje predsednika Odbora za obrambo omogočeno tudi in predvsem zato, ker sta Odbor za obrambo in Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, namenjena nadzoru skoraj nad celotno nacionalno varnostjo, v rokah ene politične stranke (SDS), kar je v nasprotju z demokratičnimi normami in omogoča zlorabe institucij nacionalnega varnostnega sistema Republike Slovenije.

Prisotni predstavniki veteranskih in domoljubnih organizacij:

Zveza veteranov vojne za Slovenijo – Danijel Božič, podpredsednik, in Mitja Jankovič, generalni sekretar;

Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske – dr. Savin Jogan, predsednik, in Miha Pogačar, tajnik;

Zveza združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilne borbe Slovenije – dr. Tit Turnšek, predsednik;

Zveza društev general Maister – mag. Milan Lovrenčič, predsednik, in dr. Janko Prunk, podpredsednik;

Zveza društev in klubov MORiS – Peter Vaš, predsednik, Vito Ivanc in Bojan Ivanovič, podpredsednika;

Zveza slovenskih častnikov – genmaj. dr. Alojz Šteiner, predsednik;

Zveza policijskih veteranskih društev Sever – dr. Tomaž Čas, predsednik, in Anton Pozvek, generalni sekretar;

Zveza koroških partizanov in prijateljev protifašističnega odpora – Andrej Mohar, tajnik;

Zveza vojnih invalidov NOV Trst – Pierina Furlan in Martin Lissiach.

SLOVENSKA VOJAŠKA OBRAMBA DANES IN JUTRI

Predsednik države je že tretjič zapored izrekel negativno mnenje o pripravljenosti Slovenske vojske (SV). Ne glede na osnovanost trditvev njegovo ravnanje vznemirja javnost in vzbuja dvom o kompetencah politične elite. Ravnanje vrhovnega poveljnika, da vojsko, ki ji poveljuje, javno proglasi za nesposobno, je politično nesprejemljivo in za prvega vojaka nemoralno.

Po letu 1990 je svet iz relativne stabilnosti, ki sta jo zagotavljali dve veliki sili, postal enopolen in obremenjen s številnimi regionalnimi krizami in spopadi. Informatizacija omogoča hiter pretok idej in kapitala ter nadzor nad celotnim spektrom delovanja držav in posameznikov. Digitalizirani vojaški sistemi in robotska orožja večajo učinke napada in zahtevajo spremembo obrambne doktrine. Ni več meja med uporabo vojske in ekonomsko političnimi metodami uporabe sile. Vojna ni več nadaljevanje mirmodobne politike, temveč njena sestavina in vseprisotna grožnja. Nenehno in za večino držav nepredvidljivo se spreminjajo mednarodni odnosi, rušijo države, sprožajo migracije in uvajajo globalni sistemi nadzora držav, narodov in posameznikov. Obnova moči nekdanjih in pojav novih globalnih sil povzročata križanje njihovih interesov z interesi gospodarsko in vojaško najmočnejšega naroda. Slovenski državljani prepoznavamo nevarnosti, ki jih prinašajo trendi razvoja mednarodnih odnosov. Zavedamo se, da Slovenija lahko ohrani samostojnost in uveljavlja državnost zgolj v skupnosti evropskih narodov. Skrbi nas nestabilnost Evrope in kopičenje vojska na vzhodnih in jugovzhodnih mejah. Slovenija si prioriteto mora

prizadevati za obstoj in varnost skupnosti suverenih evropskih narodov in jo z vsemi zmogljivostmi podpirati. Neodvisno in nepristransko je treba preučiti zahtevo Nata o 2-% BDP-ju za obrambo. Ni sporna višina, temveč koliko od tega namenimo za narodno obrambo in koliko za Nato. Asimetričnost 650 + 200 milijard obrambnega proračuna ZDA + Nata in 60 milijard proračuna Rusije poraja nestabilnosti. Gre za stare dileme Zahoda o odnosih z Rusijo, prej ZSSR. Ali jih zaostriti, do ohromitve Rusije, ali pa se ogniti nevarnosti večanja konflikta?

Javnost ima o ukinitvi nabora leta 2003 deljena mnenja. Tudi politika in stroka nista enotni o upravičenosti in zakonitosti prekinitve usposabljanja državljanov za obrambo in izvrševanja vojaške obveznosti v rezervnih enotah SV. Od politične odločitve o majhni, učinkoviti in sodobni vojski je ostala samo majhna vojska. V obdobju od leta 2010 do 2015 je delež BDP-ja za obrambo zmanjšal z 1,63 % na 0,88 %, kar ne zadostuje za zmogljivosti in vzdržljivosti vojaške obrambe.

Politične stranke o vojaškem usposabljanju in vojaški obveznosti zagovarjajo ali zanikajo možnosti od obveznega služenja vojaškega roka in strateške rezerve do ustanovitve nacionalne garde. V strokovni in zainteresirani javnosti prevladuje mnenje, da ni treba povzemati čezatlantskih ustrojev vojske. Slovenci smo v odločilnem času imeli gardo, Teritorialno obrambo in milico, ki sta zmagali v osamosvojitveni vojni.

Vojni veterani se ne zavzemajo za klasično služenje vojaškega roka, temveč splošno obrambno obveznost, ki bo državljane uspo-

sobila za prepoznavanje nevarnosti, samozaščito, nudenje pomoči drugim in vodenje skupine na mikroravni. Z obrambno strategijo je treba določiti omrežni sistem notranje obrambe, ki bo preprečeval in odvrčal notranje in zunanje varnostne grožnje. Obstoječa doktrina temelji na klasičnem sobojevanju z zavezniki, zastareli tehniki in nezadostnem obsegu vojne sestave SV. Obrambna kultura prebivalstva v primerjavi s tisto ob osamosvojitvi je zmanjšana, obrambno zavedanje in vojaška izkušnost izginjata.

Zanemarili smo lastna znanja in razvoj obrambno-varnostne inteligence ter nekritično izobraževali obrambne kadre v tujini. Osnovno šolanje kariernih častnikov SV je mešanica vojaškega tečaja in študija, ki ga uprizarja preživela fakulteta za obramboslovje. To je eden od razlogov, da po 25 letih nimamo dovolj usposobljenih častnikov za krizno upravljanje vojaške obrambe. Ta polzi iz rok slovenskega vojaka v roke tujcev. Za to so odgovorne slovenske vlade, ki se zanašajo na zaveznike in področje vojaške obrambe potiskajo na stranski tir. Obrambne resolucije in strategije ne nudijo odgovora o pripadu obrambnih nalog SV v zavezništvu in nalogah za varovanje državnega ozemlja. O tem se politika mora nedvoumno izreči in opustiti aroganten, večkrat tudi žaljiv in podcenjevalen odziv predstavnikov izvršilne oblasti na opozorila organizacij civilne družbe v zvezi z varnostjo in obrambo.

Poročilo predsedniku države in nizka ocena bojne uporabnosti Slovenske vojske temeljita na strateškem pregledu obrambe, ki ga je MORS opravilo leta 2016. Celotno besedilo SPO 2016 javnosti ni dostopno. V njem je navedeno, da Slovenija potrebuje vojsko, ki bo sposobna varovati državo, kar je prikazano kot potreba po iskanju ustreznih rešitev za teritorialno organiziranost SV, ne ponuja pa kvalificiranih podlag za politično odločanje o obsegu, strukturi, opremi, popolnitvi, izobraževanju, usposabljanju, profesionalizaciji in financiranju obrambe.

NAMESTO ZAKLJUČKA

Nujno je treba vzpostaviti kibernetsko obrambo države in ustanoviti center za strateško upravljanje hibridnih kriz in vojne. Sedanji načrt kriznega upravljanja (KUV) je treba pregledati. Ocene ogrožanja narodne varnosti morajo poleg zunanjih zajeti tudi tveganja, ki nastajajo znotraj zavezništva in EU. Nemogoče je povrniti nekdanjo TO. Obnoviti in prilagoditi je treba njene sestavine za upravljanje obrambnih priprav ter obveščevalni in bojni nadzor ozemlja. Programe osnovnega šolanja kariernih častnikov in uradnikov v obrambi je treba nadgraditi z visoko vojaško in univerzitetno izobrazbo za krizno upravljanje in jim zagotoviti strokovno avtonomnost.

Z zakonom je treba uveljaviti obrambno in varnostno izobraževanje državljanov v javnem šolstvu, strukturah obrambno-varnostnega sistema in strokovnih združenjih. Ukiniti je treba fakulteto za obramboslovje kot ostalino obrambnega sistema prejšnje države.

Polkovnik Ivan Herbert Kuček

Orožje oddali ... in ga vzeli nazaj

Predsednik OZVVS Zasavje Božo Majcen je upokojeni podpolkovnik Slovenske vojske. Bile je aktivni udeleženec osamosvojitvene vojne, potem pa do upokojitve pripadnik Slovenske vojske. Odločen v besedah in dejanih, premišljen in poln energije. S pogledom na svet, ki si ga je izoblikoval skozi vsa leta šolanja in službovanja. Ob delu je končal šolanje na fakulteti. Pravi logistik, kot temu zdaj rečejo, ki ima »vse pošlihtano«. Pri Božu Majcenu - zdajšnjemu predsedniku OZVVS Zasavje in občinskem svetniku v občini Hrastnik - je vse po »logistično« odmerjeno in izrečeno s premislekom.

Začetek »vojaške« kariere?

V teritorialni obrambi sem bil od leta 1988, na služenje vojaškega roka pa sem odšel 1979 v Šolo za rezervne oficirje v Šentvidu pri Ljubljani. Potem sem šel stažirat v Vojaško gimnazijo v Šentvidu. Tja sva šla prva dva po uspehu, drugi so pa odšli v vojašnice vsepovsod po Sloveniji. Stanko Jelačin, takrat direktor vojaške gimnazije, me je potem prepričal, naj se aktiviram in grem v JLA. Zagotavljal mi je, da bom ostal na gimnaziji, ker pa sem imel takrat samo poklicno izobrazbo, so na poveljstvu v Ljubljani pač odločili, da s tako izobrazbo ne morem šolati mladih bodočih oficirjev. Ker pa sem že bil odločen za vojaško službovanje, sem ostal in ponudili so mi vodenje karavle. Bil sem zaposlen po pogodbi, napotili so me na karavlo Jezerski vrh. Vojska je imela takrat možnost podpisa pogodbe za tri leta zaposlitve, pravzaprav trikrat po tri leta, potem pa si se odločil, ali ostaneš ali greš. Meni je bilo tri leta izkušnje dovolj. Bil pa sem aktivni podporočnik, če bi se aktiviral še za naslednje tri leta, bi dobil čin poročnika in še po treh letih kapetana (stotnika). Odločil pa sem se drugače in šel nazaj v trgovino, potem pa v poslovsdo šolo. Potem pa se mi je ponudila se mi je priložnost v občinskem štabu TO, v katerem smo bili trije zaposleni: poveljnik, jaz kot operativec - logistik in tajnica.

Tam ste dočakali tudi predosamosvojitveno in osamosvojitveno obdobje. Verjetno eno najbolj pestrih obdobji svojega življenja?!

Res je in tako poznam vse, kar se je dogajalo pri nas v teritorialni obrambi v letu 1990, odvzem orožja, reorganizacijo pred osamosvojitveno vojno... Naš Občinski štab TO v Hrastniku je takrat oddal orožje, ker je bil pač tisti dan, ko smo bili na vrsti, petek - v OŠTO Zagorje in OŠTO Hrastnik smo oddali orožje, ker še ni bilo ukaza z vrha, da ga ne bi. Kučan je šele popoldne tistega petka odreagirjal in rekel, naj obdržimo orožje. Sam sem že bil tam (v Celju) in sem ga oddal, Trbovlje so bile na vrsti za oddajo orožja v soboto in ko so v soboto prišli po orožje, ga občinski štab ni dal, »pokrajina« pa ga je dala, kljub temu, da je bil Kučanov ukaz od prejšnjega dne, da ga ni treba oddati. Prišlo je do sporov, ali ga oddati ali ne ... Zgodovine pa se ne da izbrisati in tisti, ki smo bili takrat aktivni, vemo, kako so potekale stvari.

In ste potem nadaljevali kariero v Teritorialni obrambi, ki se je kasneje preoblikovala v Slovensko vojsko?

Kot najmlajši iz ObmŠTO Trbovelj sem šel potem 1992 v Celje, ker smo »postavljali« vojašnico. Imel sem še samo srednjo izobrazbo in bil poveljnik voda, potem dve leti namestnik poveljnika čete.

Zatem me je poveljnik celjskega bataljona Vojteh Mihevc (kasneje brigadir) vprašal, če bi prevzel logistiko bataljona. Prevzel sem logistiko in jo dvanajst let vodil. V tem času sem končal fakulteto za upravo, zatem me je Vili Poljšak povabil na Generalštab v J-4. Urejal sem zadeve, kot so logistični pravilniki ipd. Po končanem višjem štabnem tečaju me je v Oddelek za opremljanje vzel Rajko Velikonja in od leta 2004 sem bil do leta 2010 na GŠ, potem pa šel v Italijo za dve leti. Leta 2012 sem prišel nazaj, sledil je mesec dopusta, potem dva tedna za razdolžitev in potem ... v pokoj. Na službovanju v Italiji so me pustili - bil sem v korpusu Nato z 31.000 pripadniki. Takrat so bili v ospredju dogodki v Libiji in če bi v okviru Nata padla odločitev, da bi tja napotili vojake zaveznitstva, bi šli tudi mi, iz Slovenije bataljon RKBO.. V tem Natovem korpusu nas je bilo v stalni sestavi približno 450, vodil ga je Italijan z angleškim namestnikom, sodelavec je bil Turek, prvi šef Američan, potem Španec, Grk, skratka 14 nacionalnosti...«

Pa se vrniva k teritorialni obrambi in obdobju pred osamosvojitveno vojno...

Leta 1990 smo bili še na Občinskem štabu TO Hrastnik, leta 1991 je sledila reorganizacija, ukinjeni so bili občinski štabi in formirali so se območni štabi. In prišlo je tisto obdobje oddaje orožja, našega poveljnika je takrat infarkt - predvsem zaradi oddaje orožja. Prepričeval je pristojne v občini, pa niso mogli ukrepat. Tajnica in jaz sva šla takrat iz OŠTO Hrastnik v Trbovlje v Območni štab. Ko se je začela kriza in smo se začeli pripravljati na morebitni spopad, smo formirali vojni štab, ki je bil lociran v prostorih mirnodobnega sedeža. Tu smo potem vodili mobilizacijske zadeve.«

In vaša zgodba v zvezi z oddajo orožja?

Pri nas smo orožje sicer predali, od maja meseca pa do septembra - oktobra leta 1990 pa sem na svoje roke spravil na-

zaj več kot 75 odstotkov oddanega orožja. Imeli smo sistem, po katerem je bilo za izvajanje usposabljanja mogoče dvigniti orožje v skladišču, naše skladišče je bilo Bežigrad v Celju. Tam sem dvignil orožje in ga po končani vaji vrnil. Tako sem storil prvič, ko pa sem videl, kako vodijo evidence o oddanem orožju, sem predlagal mojemu poveljniku, da bi to dvignjeno orožje pač nekje skladiščili. Rekel je: »...če si upaš, potem...« In potem je šlo takole;. V začetku sem ga dvignil nekaj manj – štiri zaboje pušk in streliva za na primer en vod, potem vseskozi več. Najprej sem samo peljal nazaj prazne zaboje, potem pa tudi tega ne več, kajti nihče tega ni kontroliral. Imel sem čin poročnika, v štabu v Zasavju smo imeli vojaški tovornjaček. Ko sem se pripeljal s tovornjačkom z registracijo TO, me ni nihče nič vprašal. Časa sem imel eno ure in se lahko zaprl, da sem naložil in odpeljal proti Zasavju. Resda je bilo potem po ure strahu na voznji od Celja do Hrastnika. Dvakrat smo bili tudi v Kočevski Reki in naročil sem fantom, naj na tovornjak naložijo, kolikor morejo. V Hrastniku smo imeli takrat toliko orožja, da smo lahko vse tiste, ki smo jih mobilizirali, lahko tudi oborožili.

Kje pa ste potem orožje prikrivali?

V dveh blokkih v Hrastniku smo imeli dobro varovana skladišča v zakloniščih, za odpiranje pa si moral poznati pravo šifro. Ko pa se je začelo govoriti, da bi lahko JLA prišla po to orožje, smo ga razselili. Prvo skladišče je bilo v Kalski osnovni šoli. Tam so orožje fizično varovali fantje iz protidiverzantske čete. Potem smo orožje selili na Kopitnik v počitniški dom Jutranjke. Ker so ljudje preveč govorili, smo se odločili, da vse, kar smo nabrali razdelili na tri dele, en del je šel na domačijo Gorenc, drugi na domačijo Pust k županovemu tastu v Dolu pri Hrastniku, eno tretjino pa smo potem razdelili tako, da smo imeli nekaj v trgovskem podjetju tehnični trgovini in nekaj v gasilskem domu. Celotno protidiverzantsko četo pa smo že decembra 1990 opremili s strelivom in orožjem. V letu 1991 pa so nam že hoteli vzeti evidence nabornikov in potem smo za fizično varovanje teh evidenc uporabili fante iz protidiverzantske čete.

Potem je sledila osamosvojitvena vojna.

Kako se spominjate tega obdobja?

V začetku sem 27. junija sem bil v Šavni Peči, vodu sem pripeljal dodatno strelivo. Poveljnik mi je dejal, da so dobili ukaz iz našega štaba v Trbovljah, da morajo streljati na vsak helikopter, ki prileti mimo. Za ta ukaz še nisem vedel. Samo nekaj zatem so nas zelo nizko preleteli štirje transportni helikopterji Mi-8 – in ukazal sem ogenj. Streljali smo na helikopterje, kar je prestrašilo krajane Šavne Peči, ki so nas vpraševali, kaj bi se zgodilo, če bi s helikopterjev začeli streljati na vas...? Enota se je potem oddaljila iz Šavne peči proti Zidanemu Mostu. Naslednji dan je sledil napad na oddajnik na Kum -28. junij. Ob približno 14.15, ko smo dobili v štab obvestilo, da je bil oddajnik raketiran, kar smo sicer lahko sami videli. Poročilo je govorilo o napadu in o ranjenih v napadu, prosili so za pomoč. Z lado nivo in zdravnikom ter s sanitetnim kombijem smo odšli proti Kumu, na poti pa nas je pri mostu preko Save pri Trbovljah zaustavil obveščevalec, ki je dobil obvestilo, da je JLA spustila helikopterski desant in da čakajo protidiverzantsko četo ter da ne bi mogli do tja. Zdravnik dr. Samo Fakin je vztrajal, da gremo proti Kumu,

kjer so bili ranjeni, in mi velel, naj poženem lado. Če bi res odvrgli desant, bi morala skozi njihov obroč. Rekla sva si, da se bova prebila. Dr. Fakin je imel pri sebi avtomatsko puško, sam sem imel na kolenih ingrama. Na Kumu so nama povedali, da je bilo v napadu osem ranjenih, eden od njih težje. Prav slednjega nismo našli takoj, pač pa šele po pol ure. Na Kumu sta bili dve enoti – vod KS Dobovec je vodil višji vodnik Marjan Dolinšek - z nalogo varovanja oddajnika. Tri dni kasneje – na dan napada pa je dopoldne tja prišla 32. lahka artilerijska baterija protiletalske obrambe. Imeli so osem nemških flakov 20 mm in jugoslovanske enocevne protiletalske topove M75 20-mm topove ter browninge. Niso pa imeli streliva za flake, samo za M75, največja težava pa je bila v tem, da je enota šele urejala položaj in še ni bila nameščena, ko so letala priletela in še niso mogli delovati. Tako je bilo tudi toliko ranjenih. Vsi teritorialci so po omenjenem napadu ostali v enoti. Dva dni kasneje, 29. junija 1991, je štab v Trbovljah dobil ukaz, da mora vsak Območni štab TO zasesti objekte na svojem območju. Tako je smo dobili ukaz zasesti vojaški zdraviliški objekt v Rimskih toplicah in pa skladišče Pečovnik pri Laškem. Za Rimske toplice je bil ukaz, da se ga obkoli in zahteva predajo. Vendar so bili zaradi zdraviliškega značaja ukrepi milejši in ta enota se je dokončno predala šele tik pred odhodom zadnjega vojaka JLA iz Slovenije (oktobra). V zdravilišču je bilo približno 10 ljudi, te pa smo dva dni pred odhodom zadnjega trajekta iz Kopra tja tudi pospremili.

In naslednja akcija?

Zasedba skladišča Pečovnik pri Laškem. Od vseh operativcev na Območnem štabu TO sem sam še najbolj poznal skladišče, saj sem bil tam nekajkrat. Tako sem operativno vodil akcijo. Pred skladišče smo prišli pozno popoldne in najprej premagali razburjenje in strah. Časa do noči ni bilo veliko, skladišče smo polkrožno obkolili, stražarja je pokril ostrostrelec. Sam in trije teritorialci smo se priplazili do žične ograje, prerezali žico in bili nad stražarnico. Ukazal sem kratek rafal po strehi, potem pa... Kar hitro je priteknel vodnik in vzklikal, da so pripravljene za pogajanja. Šel sem, razorožen, v skladišče in poveljniku sporočil odločitev: grem se pogajati o predaji – z belo krpo za vsak slučaj. Če bi me ne bilo pet minut, potem naj bodo pripravljene za rušenje... Poveljnik je predlog sprejel, šel sem naprej, pomahal s krpo. Vojaki v skladišču so bili že kar nestrpni... vprašal sem jih, ali jih je res samo toliko, kajti prišli smo nadnje z dvema četama. Hrvaški starešina - vodnik je bil kooperativen, drugi vodnik pa se nikakor ni hotel predat, češ da je dobil po radijski zvezi obvestilo o okrepitevah, ki naj bi bile na poti. Vedel pa sem, da je celjska vojašnica obkoljena in da okrepitev ne morejo dobiti. Vztrajal sem še nekaj minut, potem pa me je poklical poveljnik voda iz moje enote, če sem v redu. Ko so v skladišču zaslišali, kako blizu so naši, je vodnik - Hrvat - ukazal, da se predajo. Naši fantje so prišli, razorožili vojake. Po radijski postaji sem javil stanje in prosil za prevozno sredstvo za nas - bilo nas je kakih 25 - in za 11 zajetih vojakov. Drugi napad na Kum je potem sledil 2. julija 1991 okoli 10. ure. Dva topa smo že imeli pripravljena za premik, dva sta bila na položaju. Preletela sta dva orla in naši so ju pozdravili z ognjem. Kasneje so našli odvrženo kupolo. Torej je bil orel zadet in je moral pilot kupolo odvreči.

Boris K.

PREDSTAVITEV ZBORNIKA SLOVENSKI LOVCI V VOJNI ZA SLOVENIJO

Preteklost, ne glede na to, kako jo formuliramo, je vedno interpretirana in interpretacije, ki nastanejo, so vedno v službi sedanjosti. Študije, ki se ukvarjajo s spomini, ne razglablajo več toliko o preteklih dejanjih, temveč o tem, kako danes strukturiramo zgodbe o preteklosti. Poudarek ni na tem, kar o preteklosti vemo, temveč na diskurzu, ki ga o dogodkih oblikujemo. Eno so dejstva, in ta so neizpodbitna, kot je to tudi vojna za Slovenijo leta 1991, drugo pa je, kakšen diskurz, zgodovinski, nacionalni ali medijski, gradi interpretacije teh dogodkov. Jasno je, da se te spreminjajo v času in prostoru in tudi ko gre za vojno leta 1991, naletimo na zgodovinsko amnezijo.

Da je res tako, pričajo mnoga historična dela, predvsem pa memoarska literatura o slovenskem osamosvajanju v letih 1990–1991. Marsikaj se je namerno pozabilo, marsikaj je bilo namerno spregledano, nekaj celo potvorjeno, marsikaj pa naj bi prišlo v javnost pozneje. To je značilno tudi za vlogo pripadnikov lovske organizacije pred in med vojno za samostojno Slovenijo. O tej vlogi še do včeraj nismo vedeli nič ali bore malo, čeprav tudi za ta čas velja, da je preteklost danost, ki je ne bo nič več spremenilo. Naša medvojna vloga je popi-

sana v zborniku na osnovi različnih zgodovinskih virov, v našem primeru predvsem pričevanj očitvidcev. Drugih virov – viri pa so osnova, ki jo uporabljamo za proučevanje in raziskovanje zgodovine – je žal relativno malo. Po 25 letih je spomin očitvidcev začel bledeti in bil je skrajni čas, da vsaj nekaj malega trajno ohranimo za kasnejše rodove slovenskih lovcev. Pripoved očitvidca, aktivnega udeleženca, torej teritorialca, miličnika, kurirja ali preproste varnostnika pri vaškem vodovodu, je za zgodovinarja neprecenljivega pomena. A ko jo dobi, je šele na pol poti, saj je treba zgodovinsko izkušnjo posameznika umestiti v diskurz, ki pripoved o osebnih izkušnji opredeli in jo včasih tudi determinira. V spominskih zapisih v pričujočem zborniku se zrealijo tudi posamezne ustne pripovedi, ki so jih pisci poskušali dokumentirati. In tukaj trčimo na nesporno dejstvo, namreč da je pripoved subjektivno obarvana in je treba marsikaj vzeti s pridržkom. In dopolniti z drugimi viri, če hočemo biti celoviti in povsem objektivni. Delček spominjanja na vojno med našimi lovci in njihove spomine smo poskušali vtakati v širši diskurz, tudi s pomočjo analitičnih in kronoloških historičnih zapisov strokovnjakov v prvem delu knjige. Menim, da je bil takšen pristop primeren, saj za kaj več nismo imeli ne časa in tudi ne referenčnih sodelavcev. Zbornik je šele začetek zapisovanja in trajnega dokumentiranja in z njim smo uresničili pobudo zdajšnjega predsednika mag. Lada Bradača iz decembra lani, da bi v letu, ko praznujemo 25-letnico samostojnosti, javnosti strnjeno posredovali tudi informacije o aktivni vlogi lovcev in lovske organizacije v tem

zgodovinsko prelomnem dogodku. Nismo mogli biti znanstveniki, ki bi podrobneje razčlenjevali in znanstveno proučevali našo vlogo, želeli smo zgolj zapisati nekatera dejstva, da se ne bi pozabila. Čas namreč beži, očitvidci odhajajo in se starajo, s tem pa blede tudi spomin. Nismo želeli razsojati in tudi nismo razsojali, ne dogodkov ne pojavov. Skušali smo biti verodostojni kronisti in s svojimi prispevki spodbuditi strokovnjake, da se enkrat v bližnji prihodnosti poglobljeno, znanstveno analitično lotijo te tematike. Za takšen znanstveni

pristop pa je seveda potreben čas. Naš uredniški odbor ga žal ni imel, saj smo morali po sklepu Upravnega odbora LZS knjigo pripraviti v manj kot osmih mesecih. Ko smo začeli, se nam je to zdelo nemogoče, zdaj ko imamo izdelek v rokah, pa smo kljub nekaterim pomanjkljivostim in drobnim napakam, za katere se opravičujemo, z njim zadovoljni. Pričujoči zbornik je začetek, ki bo zagotovo doživel nadgradnjo, saj nekatere zadeve niso in tudi niso mogle biti celoviteje predstavljene. Na primer sezname udeležencev, ki niso popolni, saj nam je podatke posredovalo le 129 LD. Iz njih izhaja, da je bilo v vojno in deloma že predvojno dogajanje neposredno in aktivno vključenih približno 1800 lovcev. Če pa upoštevamo zanesljive neobdelane terenske podatke, pa ocenjujem, da je bilo v vojni leta 1991 angažiranih več kot 5000 slovenskih lovcev. Vsi smo častno opravili svojo nalogo in stopili v bran domovini, ko

ji je bilo najtežje. In iz naših vrst je tudi ena prvih žrtev vojne, lovec Jernej Molan. Za svoj prispevek nismo in ne pričakujemo medalj, tudi ne želimo biti heroji, pričakujemo le korektno zgodovinsko obravnavo in predstavitev svoje vloge v teh, za domovino usodnih časih. Zborniku želim srečno pot na knjižne police in med bralce. V elektronski obliki bo objavljen tudi na spletnih straneh LZS. In na koncu – lepa hvala vsem članicam in članom uredniškega odbora, piscem spominov in informatorjem iz LD. Hvala tudi obema veteranskima organizacijama, to sta ZVVS in policijsko veteransko združenje Sever.

Dr. Marjan Toš, urednik

GLAVNI ZBOR ZVEZE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO

Letošnji glavni zbor Zveze veteranov je bil izveden 1. aprila 2017 v Ajdovščini. Udeležilo se ga je 116 od 126 delegatov iz 57 območnih združenj. Kot je že običaj, je bil na začetku glavnega zbora kulturni program, ki so ga pripravili letošnji gostitelji iz Ajdovščine in na katerem je sodeloval moški pevski zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine, program pa je povezovala g. Sandra Hain. Zbrane sta pozdravila Tadej Beočanin, župan Ajdovščine, in Ivan Marc, predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ajdovščina - Vipava.

Zveza veteranov je v letu 2016 izvedla številne dogodke, kar ji je omogočil tudi povečan obseg sredstev za delovanje. Za uspešno in dobro sodelovanje se zahvaljujejo tako Slovenski vojski kot tudi Ministrstvu za obrambo RS. Še posebej pa je uspešno sodelovanje z drugimi veteranskimi in domoljubnimi organizacijami, združenimi v KoDVOS. Tako je v imenu Slovenske vojske navzoče pozdravil načelnik GŠSV generalmajor Andrej Osterman, kot predsedujoči KoDVOS-a pa g. Janez Podržaj.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil škof evangeličanske cerkve g. Geza Erniša. Slavnostni govornik ni bil izbran naključno, saj se tudi v Zvezi veteranov vojne za Slovenijo zavedamo, kaj pomeni prva pisana beseda v slovenskem jeziku in z njo 500. obletnica protestantizma v Sloveniji. Kar neverjeten se namreč zdi fenomen, kako se Slovenci, kot številčno majhen narod skozi stoletja, tudi še iz časa reformacije pa vse do danes, delimo na podlagi politične, svetovnonazorske, verske ali kake druge pripadnosti. S tem v osnovi ni nič narobe, kajti spoštovanje raznolikosti je vrlina odraslega in zrelega posameznika in naroda. Narobe pa seveda je, če to svoje prepričanje kot edino zveličavno vsiljujemo tudi drugim. Kajti že Cankar nas je učil, da imata vsak narod in vsak posameznik pravico, da si prosto volita postavo, vero in pot. Torej, gotovo je naposled napočil čas, da nas duh sožitja, strpnosti in tolerance končno poveže v naši narodni samobitnosti in samozavesti ter odstrani oviro, ki preprečuje, da bi bil Slovenec Slovincu brat. Le taka drža in ustvarjalnost, ki je ustvarjalnost tudi za drugega, namreč doživita nadčasovnost ter staneta in obstaneta tudi za prihajajoče rodove. In Trubar nam je tu lahko edinstven vzor, ki mu je treba in vredno slediti.

Delegati so med drugimi dokumenti potrdili oz. sprejeli stališče v zvezi s predlogom o ponovni uvedbi trimesečnega obveznega služenja vojaškega roka. Kot civilno-družbena organizacija čutimo odgovornost in dolžnost pomagati pri iskanju najustrežnejših rešitev za ohranjanje temeljnega poslanstva Slovenske vojske. Prav tako verjamemo, da lahko s svojimi izkušnjami in znanjem pripomoremo k ustreznim rešitvam.

Vojni veterani se ne zavzemamo za klasično služenje vojaškega roka, temveč za takšno splošno vojaško obveznost, ki bo večino državljanov pripravila in usposobila za sodelovanje pri obrambi države. Menimo, da slovenska politika v preteklosti ni namenjala potrebne pozornosti obrambnim silam. V obdobju od leta 2010 do 2014 se je delež BDP-ja za obrambne potrebe zmanjšal z 1,63 % na 0,88 %, kar pomeni, da ukrepov za vzdržnost sil ni bilo mogoče udejanjiti ne na strateški kakor tudi ne na operativni in taktični ravni. Vsi tisti, ki so neodgovorno odločali pri sprejemanju tako drastičnih odločitev, bi morali odgovarjati ne samo moralno, ampak tudi politično in morebiti kazensko, saj je v navedem primeru šlo za bistveno zmanjšanje, če že ne izničenje obrambne sposobnosti države, ki preko sistema usposabljanja zagotavlja možnost prostovoljnega služenja vojnega roka (v trajanju treh mesecev) in druge oblike vojaškega usposabljanja državljanov RS, ki na ta način spoznajo in pridobijo znanje na vojaškem in obrambnem področju (Vojaška doktrina, sprejeta v vladi, junij 2016). Sprašujemo se, zakaj se ni uresničevala ta tako konceptualna kot tudi zakonska obveza ter iz tega vira zagotavljanje popolnjevanja tudi potreb pogodbene rezerve. Potreben bo ponoven razmislek o oblikovanju obveznega usposabljanja za vojaško-obrambne naloge mladih, ki ne morejo biti nadomestilo starševske vzgoje in odpravljati pomanjkljivosti izobraževalnega sistema.

O opravljenem delu v letu 2016 je poročilo podal predsednik zveze veteranov Ladislav Lipič in poudaril, da je bila velika večina nalog opravljena, ter se zahvalil vsem prostovoljcem, ki delujejo v območnih združenjih in organih zveze. Še posebej je pomembno, da se je zelo povečalo delo z mladimi, prepotreben je prenos znanj, izkušenj in predvsem zgodovinskega spomina na mlajše generacije.

Vsa poročila za leto 2016 in načrti za 2017 so bili potrjeni, kar omogoča tudi vodstvu zveze nemoteno delovanje v prihodnje. Delegati Zveze veteranov vojne za Slovenijo so se razšli z ugotovitvijo, da so svoje poslanstvo v celoti izpolnili.

OZVVS BELA KRAJINA LETNI ZBOR BELOKRANJSKIH VETERANOV V METLIKI

V petek, 17. februarja 2017, je v prostorih Kmetijske zadruge Metlika potekal Letni zbor veteranov OZVVS Bela krajina, ki se ga je udeležilo več kot 200 veterank in veteranov ter gostov. Osrednji gost in slavnostni govornik je bil mag. Miloš Bizjak, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije, ki je v slavnostnem govoru poudaril pomen dosežkov in uspehov teritorialne obrambe med osamosvojitveno vojno, pomen ohranjanja zgodovinskih vrednot NOB ter pohvalil delo OZVVS Bela krajina. Mag. Miloš Bizjak in Matija Brunskole, predsednik OZVVS Bela krajina, sva podelila srebrni znak ZVVS Belokranjskemu muzeju Metlika in zahvalno listino ZVVS kustosu Belokranjskega muzeja Metlika Leonu Gregorčiču. Prejemnika srebrnega znaka ZVVS in zahvalne listine ZVVS skrbita za ohranjanje zgodovinskega pomena vojne za osamosvojitve Slovenije in delovanja OZVVS Bela krajina. V letu 2016 je Belokranjski muzej Metlika v sodelovanju z OZVVS Bela krajina v sklopu slovesnosti ob Dnevu državnosti in obeležitve 25. letnice osamosvojitve Slovenije pripravil in v muzeju odprl dokumentarno razstavo z naslovom »Bela krajina za samostojno Slovenijo 1990 – 1991« (ogled so v Belokranjskem muzeju Metlika podaljšali do 31. oktobra 2017). Dokumentarno razstavo »Bela krajina za samostojno Slovenijo 1990 – 1991« v Belokranjskem muzeju Metlika je pripravil Leon Gregorčič, strokovni sodelavec Belokranjskega muzeja Metlika, ki je prejemnik zahvalne listine ZVVS. OZVVS Bela krajina šteje 583 članov iz vseh treh belokranjskih občin, uspešnost delovanja pa je odvisna od delovnih in prizadevnih članov, ki svoj čas in trud nesebično namenijo za veteranske aktivnosti, ki jih je bilo v lanskem letu 93. Zato smo se ob tej priložnosti prizadevnim članom zahvalili s priznanji Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Tudi letošnji prejemniki priznanj že vrsto let prizadevno delujejo na raznih področjih našega delovanja. Z njihovo pomočjo tako uspešno

uresničujemo letne načrte dela. Vsako leto je opravljeno veliko aktivnosti na prostovoljni in brezplačni osnovi. Predsedstvo spremlja prizadevanja posameznih članov in jih na tej podlagi predlaga ZVVS za prejemnike različnih priznanj. Dobitniki priznanj so s svojo dejavnostjo dokazali, da si nedvomno zaslužijo tovrstno zahvalo. Na ta način so pripomogli h krepitvi združenja, k večji prepoznavnosti in tudi k povečanju ugleda naše veteranske organizacije. BRONAS-TO PLAKETO ZVVS sta prejela Anton Skala, Osojnik 10, Semič in Janko Barič, Dolenjci 7a, Adlešiči. SREBRNO PLAKETO ZVVS so prejeli Bojan Muc, Sadež 32, Črnomelj, Edvard Klepec, Vinji vrh 2, Semič in Anton Kočevar, Dragomlja vas 28, Suhor. Poleg že podeljenih priznanj je na glavnem zboru ZVVS v Ajdovščini prejel ZLATO PLAKETO ZVVS Janez Kralj, Rodine 4, Črnomelj. OZVVS Bela krajina je na Letnem zboru članov potrdil tudi poročila o delu v letu 2016 in sprejel načrt dela za leto 2017 v katerem načrtujemo več kot 80 aktivnosti. Na zaključku Letnega zbora članov OZVVS Bela krajina smo podelili članske izkaznice novo sprejetim članom OZVVS Bela krajina.

Matija Brunskole, predsednik OZVVS Bela krajina

OZVVS DOLENJSKE LETNI ZBOR VETERANOV

Veterani vojne za Slovenijo Dolenjske so se 31. 3. 2017 zbrali v Vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu na vsakoletnem veteranskem zboru. Veterani so na zboru pregledali in ocenili delo združenja za preteklo leto, ki je bilo zelo obsežno, predvsem po izvedenih dejavnostih, kot so: praznovanje 20-letnice OZVVS Dolenjske, 25-letnice samostojne Slovenije, spominski pohod »Prvi strel Poganci 1991–2016«, strokovne ekskurzije v Velenje, Koper in Aviano, tradicionalno veteransko srečanje na Otočcu, krvodajalska akcija, izvedba strelskega tekmovanja, organizacija posveta in izdaja zbornika o vlogi TO v procesu osamosvajanja Slovenije na vojaškem področju ter večje število drugih dejavnosti po načrtu dela za leto 2016.

V predstavljenem programu dela za leto 2017 je videti več dejavnosti s področja druženja veteranov in skrbi za socialno pomoč. V letu 2017 so predvideni dva izleta in dve srečanja veteranov, pohod, športna srečanja ter organiziranje veteranske samopomoči

kakor tudi druge dejavnosti, v katere se lahko vključujejo tako posamezniki kot skupine. Zbor veteranov je bil istočasno tudi volilni zbor, na katerem je po 8-letnem predsedniškem mandatu Jože Ribič predal delo novemu izvoljenemu predsedniku Antonu Klobčaverju. Za namestnika je bil izvoljen Franc Anderlič, za sekretarja pa Srečko Hudoklin. Primopredaja dolžnosti med predsednikoma je bila izvedena s predajo slavnostnega predsedniškega pasu. Ob koncu zbora so prejeli najzaslužnejši za dolgoletno delo tudi zahvale in odlikovanja, med katerimi sta izstopala med zunanjimi dobitniki zlata znaka ZVVS g. Radku Luzarju iz Šentjerneja in televiziji Vaš kanal iz Novega mesta, med člani OZVVS Dolenjske pa red III. stopnje ZVVS, ki ga je prejel dr. Boris Pogačar. Zbor veteranov

so kulturno počastili mirnopoški harmonikarji s svojim odličnim nastopom in napevom. Ob koncu srečanja je sam direktor družbe AREX, g. Ivan Kralj, predstavil asortiment orožja, ki ga proizvaja navedena družba. Orožje, ki se z odlično kakovostjo uveljavlja tako doma kot v tujini. Približno 140 veteranov je zbor preživel v lepem vzdušju, s polno mero obujanja spominov na dejavnosti iz priprav in vojne za Slovenijo 1991 ter se poveseilo ob koncu srečanja z vojaškim pasuljem in dolenjskim cvičkom. Ob odhodu so vsi aktivni veterani prejeli zbornik o vlogi TO Dolenjske v procesu osamosvajanja Slovenije na vojaškem področju, ki ga je za ta namen prispevalo dolenjsko gospodarstvo.

OZVVS Dolenjske

OZVVS DRAVOGRAD EKSKURZIJA OŠ DRAVOGRAD

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Dravograd in Osnovna šola Dravograd sta na začetku marca organizirala strokovno ekskurzijo učencev Osnovne šole Dravograd v Maribor. Program je bil pester in v zadovoljstvo vseh odlično izpeljan. Učence so v Kadetnici sprejeli kustosi, ki so jih porazdelili v skupine in jih vodili po muzeju. Poudarek predavanj pa so bili dogodki na Koroškem in v Dravogradu leta 1990/91. Seveda ne smemo pozabiti na člana predsedstva OZVVS Dravograd, stotnika Zdravka Kaca, ki je učence tople pozdravil in jih spremljal na obisku v Kadetnici.

Kratek oris in svoja mnenja so podali tudi učenci OŠ.

2. marca 2017 smo devetošolci OŠ Dravograd v okviru kulturno-naravoslovnega dne organizirali strokovno ekskurzijo v Maribor. Najprej smo obiskali Vojaški muzej Slovenske vojske (Kadetnico), se nato sprehodili po mestu Maribor ter imeli uro in pol strokovnega vodenja po mestu. Ta dan smo posvetili tudi spominu na osamosvojitveno vojno za Slovenijo, ogledali smo si Vojaški muzej Slovenske vojske (Kadetnico), Trg svobode s spomenikom NOB in Trg generala Maistra. Večji del stroškov strokovne ekskurzije (prevoz, Kadetnica, ogled MB, malica) je poravnalo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Dravograd, za kar se jim vsi zahvaljujemo.

Maša Č.

V četrtek, 2. 3. 2017, smo se devetošolci podali v Maribor, da bi si tam ogledali Kadetnico, mesto samo in muzikal Alica v čudežni deželi. Že tako smo se veselili izleta – nekateri zaradi izostanka pri pouku in drugi zaradi zanimanja za teme ob dnevu dejavnosti; in k temu veselju se je prištel še čast, da je izlet v veliki meri sofinanciralo Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Dravograd. Ogledali smo si Kadetnico in videli smo različna orožja različnih izvorov in prav gotovo različnih in zanimivih zgodb. Naučili smo se novih stvari o Slovenski vojski. Gospod, ki nas je vodil po kadetnici, pa nam je tudi povedal več o vojni za Slovenijo in o vlogi Dravograda v tej vojni.

Mitja L.

Izlet mi je bil zelo všeč. Najbolj všeč mi je bila Kadetnica, saj imam zelo rad puške in zgodovino vojske. Kar nekaj pušk sem že poznal iz računalniških iger. Če bi imel možnost, bi zelo rad preizkusil nekatere na strelišču. To je moja največja želja.

Sašo V.

Ta izlet mi je bil zelo všeč. Najzanimivejša je bila Kadetnica v Mariboru, ker obožujem puške in všeč mi je zgodovina Slovenije.

David

Učenci smo si na izletu ogledali vojašnico, Maribor in predstavo Alica v čudežni deželi. Fantom je bila najverjetneje najbolj všeč vojašnica, puncam pa predstava.

Anja P.

Sklepna misel: ljudje, pa naj bodo to veterani, delavci, študentje, učenci, dijaki ... smo si različni. Vsak nosi v sebi nekaj človeškega. Tudi interese imamo vsak drugačne. Nekaj pa imamo skupnega, danes in sedaj: zgodovino. Ta je lahko lepa, vesela, žalostna, je pa naša. Ogledi muzejev, obujanje in spominjanje zgodovinskih dogodkov krepijo domoljubje in ljubezen do domovine Slovenije.

**Srečko Krajnc,
predsednik OZVVS Dravograd**

OZSČ GORNJA RADGONA PODELJENA PRIZNANJA ZVEZE SLOVENSkih ČASTNIKOV

Po prihodu praporščaka je ob igranju himne predsednik Območnega združenja slovenskih častnikov OZSČ Gornja Radgona, Štefan Žalodec, v gasilskem domu v Gornji Radgoni na zboru članov v poročilu dejal, da so v letu 2016 izvedli veliko načrtovanih dejavnosti (pohod po poteh soške fronte, tradicionalni pohodu ob meji v spomin na konec desetdnevne vojne v Sloveniji, obrambni sejem SOBRA v Gornji Radgoni, občinska proslava ob dnevu samostojnosti v Radencih, dobro je sodelovanje z drugimi OZSČ v regiji ter tudi izven, pohod v Lendavi, pohod po Poti miru in prijateljstva v Radovljici, pohod Antona Trstenjaka v Gornji Radgoni ...).

Štabni vodnik Jože Vaupotič, ki je že sedmi mandat sekretar združenja in operativno pripravlja vse dejavnosti in skrbi, da so v skladu z načrtom tudi izvedene, je podal program dela za letošnje leto, ki predvideva podobne dejavnosti kot v letu 2016: vojaške strokovne, spominsko-domoljubne, kulturno-družabne in športno-rekreativne, informativno-publicistične in kadrovske-finančne dejavnosti, dejavnosti zdravstvene, psihosocialne in materialne podpore, mednarodno sodelovanje, delovanje in sodelovanje z drugimi subjekti ter s sorodnimi organizacijami (Dan odprtih vrat vojašnice Murska Sobota).

Radenski župan Janez Rihtarič se je zahvalil članom, ki so prisotni skoraj na vseh prireditvah v radenski občini, še posebej pa je poudaril prisotnost praporščaka na svečani tradicionalni prireditvi 26. decembra ob dnevu samostojnosti. Generalmajor dr. Alojz Šteiner, predsednik Združenja slovenskih častnikov, je poudaril, da so člani radgonskega združenja dobro organizirani, čeprav je denarja za druge veteranske organizacije več kot za častnike. Želi si več medsebojne povezanosti veteranskih domoljubnih organizacij.

V odsotnosti predsednika OZVVS Gornja Radgona Nikolaja Brusa je navzoče pozdravil podpredsednik Milan Kuzmič, ki je povedal, da smo člani organizacije veteranov vojne za Slovenijo hkrati tudi člani častniškega združenja. Predsednik ljutomerskega častniškega združenja Anton Kosi pa je dodal, da je sodelovanje združenj po vsem Pomurju dobro, s čimer se je strinjala tudi članica častniškega združenja in združenja Sever Milena Kovačič.

Sledili sta svečanost in podelitev priznanj za aktivno delo ter za dosežene rezultate. Pisna priznanja ZSČ so prejeli stotnik Anton Filipič, stotnik Edvard Metličar in vodnik Srečko Markovič, nadomestne trake za že prejeta pisna priznanja ZSČ pa Martin Novak, Franc Pelc, Matjaž Perša, Milan Kuzmič, Jože Zemljčič, Franc Antolič, Ignac Vučko, Jože Lebar, Franjo Zver, Feliks Zamura in Milan Erdela.

Foto/besedilo: Dani MAUKO

MLADE JE STRAH PRIJETI ZA OROŽJE

Po prihodu praporščaka Matjaža Perša in odigrani himni je predsednik Območnega združenja vojnih veteranov Slovenije OZVVS Gornja Radgona Nikolaj Brus na zboru članov na Turistični kmetiji Marko v Nasovi, katerega se je udeležilo 115 članov, po enominutnem molku v čast umrlim veteranom in po simbolno izvedenem veteranskem dejanju »Miru - svobode - neuklonljivosti - zmage - ponosa - spomina – opomina« v poročilu dejal, da so bile vse zastavljene naloge v letu 2016 uresničene, a se žal aktivnosti združenja udeležuje premalo članov, čeprav teh skoraj 800.

Nanizal je aktivnosti in teh ni bilo malo: tradicionalno ribiško tekmovanje, 7. dan OZ VVS Gornja Radgona s pohodom proti Turistični kmetiji Roškar s sodelovanjem Rdečega križa Slovenije – OZ Gornja Radgona - njihove prostovoljke so izvajale meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola, 15. spominski pohod ob meji 3. julija Gornja Radgona – Radenci, strokovna ekskurzija na Gorenjsko, udeležba na zborih - tudi na Glavnem zboru ZVVS, slovesnostih, pohodih sorodnih združenj (ZZB, OZSČ, PVD-Sever...), sodelovanje z MORS in SV v Mariboru in Murski Soboti, aktivnosti ob pridobivanju pravic za dodatno zdravstveno zavarovanje članom...

Predsednik ZVVS generalmajor Ladislav Lipič je povedal, da so člani Predsedstva Zveze prisotni na vseh zborih, ki so povsod dobro pripravljene svečano in z veliko udeležbo. Število članov na republiški ravni je približno 24.600 in je v lanskem letu naraslo za 300 članov, izvedenih je bilo več kot 850 dogodkov... »Ste eno izmed bolj prepoznavnih združenj«, je sklenil predsednik Ladislav Lipič.

Župan Gornje Radgone Stanislav Rojko je v svojem nagovoru poudaril: "Veterani smo enkrat že odločno povedali kaj bi radi: pravice, ki smo si jih zaslužili s krvjo, a nam jih država jemlje. Nimamo znanja, ljudi, da bi branili domovino, mlade je strah prejeti za orožje, ne smemo se deliti na leve in desne, zopet je potrebno najti narodno enotnost. Ta država mora ostati suverena..."

Na zboru so predsednik Nikolaj Brus, podpredsednik Milan Kuzmič, predsednik Komisije za priznanja Andrej Rugole ter generalmajor Ladislav Lipič podelili članske izkaznice, bro-

naste plakete ZVVS (Kaučič Stanislav, Kolarič Milan, Križan Branko, Brus Branislav), spominsko plaketo ZVVS - Pomurski sejem d.d. Gornja Radgona, zahvalno listino ZVVS - Štefan Žalodec iz OZ VVS Gornja Radgona, pa listino častni predsednik Jožef Makovec, zahvalno listino in zbornik TO Pomurja v procesu osamosvajanja - snemalci in avtorji filmov Radgona 91: Rudi Stegmüller, Jože Čosić -posthumno, Drago Jančar - posthumno, Franc Vodenik, Boško Rauter, Boris Lešnik, tetraeder - dr. Alojz Šteiner, priznanje - Marjan Ščančar, Vidka Borko Vasja Rovšnik, Jože Kolarič, Vinko Zadravec, Branko Frumen, Mirjana Kaučič (Cvetličarna Mirjana s.p.) in znak praporščaka Marjan Ščančar. Predsednik ZVVS Ladislav Lipič je podelil še red ZVVS III. stopnje Silvi Kuzma in Dušanu Zagorcu. V ime-nu prejemnikov priznanj se je za prejeto zahvalil častni predsednik združenja Jožef Makovec.

Dani Mauko

OZVVS GROSUPLJE VETERANI USPEŠNO IZVAJAMO SVOJE DRUŽBENO POSLANSTVO

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje smo se v drugi polovici marca zbrali na svojem rednem letnem zboru. Ocenili smo svoje delo v letu 2016 in si zadali naloge za letošnje leto.

Letošnjega zbora so se poleg članov OZVVS Grosuplje udeležili tudi predstavniki sosednjih območnih združenj (Kočevje, Ribnica, Litija) ter predstavniki pokrajinskega in republiškega vodstva Zveze veteranov vojne za Slovenijo kakor tudi predstavniki policijskega veteranskega združenja Sever.

Celovito oceno delovanja združenja je podal njegov predsednik Mirko Zupančič. V tej oceni je še posebej poudaril izredno angažiranost članstva pri izvajanju nalog, sprejetih na prejšnjem zboru na začetku leta 2016. Program dela za leto 2016 je bil zelo

smelo zastavljen, zato je njegova uresničitev terjala maksimalno angažiranost članstva.

V nadaljevanju so dejavnosti po posameznih področjih predstavili vodje posameznih sekcij. Člani združenja so se angažirali na številnih področjih. Ponovno je bila med najdejavnejšimi pohodniška sekcija, katere člani so se poleg organizacije lastnih pohodov udeležili tudi številnih pohodov v organizaciji drugih združenj. Aktivna pa je bila tudi športna sekcija, predvsem njen strelski del.

Seveda pa vsakršna dejavnost zahteva poleg angažiranja članov tudi določena finančna sredstva, teh pa je žal vedno premalo. Vse tri občine, Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, sicer prispevajo del sredstev za delovanje združenja. Nekaj primaknejo tudi zveza ter sicer redki pa zato toliko bolj dobrodošli pokrovitelji in donatorji, vendar je to za uresničitev vseh nalog bistveno premalo. Zato ob sredstvih, ki jih zberejo člani s članarino, ob udeležbi na posameznih akcijah primaknejo še kak evro. Ker je ena temeljnih nalog članov Zveze veteranov vojne za Slovenijo negovanje, ohranjanje ter prenašanje svetlega izročila slovenske osamosvojitve na mlajše rodove, smo v letu 2016, ki je bilo hkrati tudi

jubilejno, saj je minilo 25 let od slovenske osamosvojitve, izvedli dve pomembni dejavnosti.

Prva je bila izdaja zbornika z naslovom: 25 let po vojni za samostojno Slovenijo. V njem smo strnili spomine udeležencev prelomnih dogodkov pred 25 leti ter tako izrgali pozabi pomembne dogodke in dejavnosti na prostoru sedanjih treh občin Dobrepolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, v tistih za Slovenijo prelomnih dneh. V zborniku smo tudi opisali delo območnega združenja v zadnjih desetih letih.

V mesecu oktobru preteklega leta je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje ob pomoči Slovenske vojske in Občine Grosuplje ter pod pokroviteljstvom njenega župana dr. Petra Verliča pripravilo svečanost ob odkritju spominske plošče na hiši družine Podržaj v Medvedici, v kateri je bilo med

vojno za Slovenijo tajno skladišče orožja za potrebe Manevske strukture NZ in Teritorialne obrambe Slovenije. Na ta način smo dostojno obeležili spomin na tiste dni pred 25 leti ter se zahvalili družini Podržaj za pogum in predanost slovenski osamosvojitvi.

Po sprejemu načrta dela in finančnega načrta za leto 2017 so sledile še nadomestne volitve v predsedstvo območnega združenja ter podelitev priznanj najdejavnejšim članom. Srebrno plaketo območnega združenja je za dejavnost na področju obveščanja članov in širše javnosti o delovanju združenja ter izdajo zbornika dobil tudi pisec teh vrstic.

»Soborci v vojni in prijatelji v miru« smo se še dolgo v večer zadržali v prijateljskem razgovoru in izmenjavi pogledov na pretekle in sedanje dni.

Franci Zorko

Slavnostni govornik na zaključni slovesnosti dr. Matjaž Kmecl (Foto: M. Jordan)

OZ VVS IDRJA - CERKNO VETERANI ZADOVOLJNI Z OPRAVLJENIM DELOV, V BODOČE JIH BO VODIL ZORKO VELIKANJE

V soboto 11. 3. 2017 so se v Idriji, v prisotnosti številnih gostov iz sosednjih OZ VVS, združenja Sever, Zveze slovenskih častnikov in Zveze borcev, na svojem rednem letnem zboru sestali člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija – Cerklje.

Po uvodnem priložnostnem kulturnem programu, so udeleženci pregledali opravljeno delo v preteklem letu. Ugotovili so, da je 357 člansko društvo v preteklem letu uspešno delovalo. Kot velik uspeh celotne veteranske organizacije so izpostavili vrnitev odvzetih pravic veteranom vojne za Slovenijo, do plačila dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Posebej so izpostavili pomen prenašanja izročil osamosvajanja Slovenije in vrednot domoljubja na mlade. V ta namen sta bila uspešno izpeljana literarni natečaj za osnovnošolce »Tudi pri nas je potekalo osamo-

svajanje Slovenije« in Mladinski tabor domoljubne vzgoje »Tu sem doma – raziskujem svoj dom in svet okrog sebe«, katerega soorganizator je bil Center za občolske dejavnosti v Cerklju. Uspešno so v okviru »Partizanskih smučin Cerklje 45« na SC Cerklje izpeljali že tradicionalno državno veteransko prvenstvo v veleslalomu, na Vojskem pa tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško, ter srečanje veteranov ob Dnevu državnosti. Odmevno je bilo predavanje o vlogi Teritorialne obrambe Idrija v procesu osamosvajanja Slovenije, zanimive pa so bile tudi strokovne ekskurzije in številne druge aktivnosti območnega združenja..

Sprejeli so plan dela, ki ga bo Območno združenje izvajalo v letošnjem letu. Ta je vsebinsko bogat po načrtovanih aktivnostih pa podoben planu dela iz preteklega leta. Ob izteku mandata so se za opravljeno delo zahvalili predsedniku Marku Mikužu, podpredsedniku Darku Mavriču, sekretarki Mileni Kržišnik ter članicam in članom ostalih organov združenja.

Vodenje Območnega združenja v novem mandatnem obdobju, pa so zaupali predsedniku Zorko Velikanje, podpredsedniku Marjanu Rupniku in sekretarki Mileni Kržišnik. Nadzorni odbor

bo še naprej vodil Marijan Platiše, Častno razsodišče pa Marko Mikuž. Zorko Velikanje se z delom v veteranski organizaciji se ne srečuje prvič. V obdobju 2001 do 2004 je bil prvi predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Idrija – Cerčno in skupaj z ostalimi člani vodstvene ekipe utiral pot današnjemu uspešnemu delu združenja. Danes upokojeni profesor slovenskega jezika in ima za seboj bogato poklicno kariero. Je zaprizežen šolnik. Opravljal pa je tudi odgovorne dolžnosti, med drugim je bil tudi komandant Občinskega štaba Teritorialne obrambe Idrija.

V slavnostnem delu zbora so se s podelitvijo plaket Zveze veteranov vojne za Slovenijo zahvalili svojim najzaslužnejšim članom in podpornikom združenja. Spominsko plaketo ZVVS so prejeli Osnovna šola Idrija ter podjetja SGG Tolmin d.o.o, Ydria Motors d.o.o. in Siapro d.o.o., bronasto plaketo ZVVS so prejeli: Darko Mavrič, Jurko Petrič, Srečko Skok in Vojko Boškin. Srebrno plaketo ZVVS pa je prejel Boris Jordan.

Zbor članov se je končal s prijetnim prijateljskim druženjem nekdanjih soborcev iz časa osamosvajanja Slovenije.

VETERANI ŽE 13. TEKMOVALI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V VELESLALOMU

V soboto 28. januarja 2017 so se na smučiščih Smučarskega centra Cerčno zbrali veterani vojne za Slovenijo na svojem 13. prvenstvu v veleslalomu. Prvenstvo je potekalo v okviru jubilejne 40. Spominske smučarske prireditve Partizanske smučine – Cerčno '45, ki je posvečena spominu na prve organizirane partizanske smučarske tekme sredi tedanje okupirane Evrope.

Poleg veteranov vojne za Slovenijo, se je v prelepem sončnem vremenu na startu veleslalomu zbralo lepo število tekmovalcev iz vrst članov Zveze združenj borcev za vrednote NOB, pripadnikov Slovenske vojske, Policijskih veteranskih društev Sever in Zveze slovenskih častnikov. Otvoritvena slovesnost se ne začela z doskokom treh padalcev Slovenske vojske s slovensko zastavo. Zbrane sta nagovorila Jurij Kovačič, župan občine Cerčno in generalmajor dr. Alojz Šteiner, predsednik Zveze slovenskih častnikov. Na 13. prvenstvu veteranov vojne za Slovenijo v veleslalomu je sode-

Otvoritvena slovesnost spominskih smučarskih tekem (Foto: M. Jordan)

Čakajoč na start (Foto: M. Jordan)

lovalo blizu sto tekmovalk in tekmovalcev iz petnajstih območnih združenj veteranov vojne za Slovenijo. Tekmovali so ekipno in posamično. Med ekipami je letos zmagala ekipa Mežiške doline, ki je prejela tudi prehodni pokal, sledili pa sta ji ekipi Zgornje Gorenjske in Kranja. Prvič se je zgodilo, da ekipa iz OZ VVS Idrija Cerčno, ki je bila zmagovalka številnih dosedanjih prvenstev, letos ni nastopila v popolni sestavi in v ekipnem tekmovanju ni mogla sodelovati.

V posamičnem tekmovanju so udeleženci in udeleženke tekmovali v različnih starostnih kategorijah. Doseženi rezultati in uvrstitve najuspešnejših tekmovalk, tekmovalcev in ekip, so razvidni iz spodnje tabele:

Kategorija	Ime, priimek	Ekipa	Čas
Ženske			
1	Torkar Boža	Zg.Gorenjska	00:40,3
2	Istenič Ida	Idrija-Cerčno	00:43,4
3	Šmitek Martina	Zg.Gorenjska	00:45,5
A- Moški 1951 in starejši			
1	Torkar Borut	Zg.Gorenjska	00:38,4
2	Jordan Boris	Idrija-Cerčno	00:40,1
3	Golob Danilo	Mežiška dolina	00:42,1
B - Moški 1952 do 1961			
1	Seljak Dušan	Škofja loka	00:35,7
2	Ferk Miloš	Zg.Gorenjska	00:36,8
3	Istenič Mirko	Idrija-Cerčno	00:36,9
C - Moški 1962 in mlajši			
1	Brus Boštjan	Idrija-Cerčno	00:29,0
2	Gantar Jure	Idrija-Cerčno	00:29,3
3	Mikuž Borut	Idrija-Cerčno	00:29,3
Ekipna uvrstitve			
1	OZ VVS	Mežiška dolina	03:46,4
2	OZ VVS	Zgornja Gorenjska	03:49,4
3	OZ VVS	Kranj	03:58,3

Kot običajno se je prireditve zaključila v Hotelu Cerčno, s podelitvijo medalj in pokalov. V priložnostnem kulturnem programu prireditve so nastopili kvintet Policijskega orkestra, učenci OŠ Cerčno in ženski pevski zbor Iris. Slavnostni govornik na prireditvi je bil akademik prof. dr. Matjaž Kmecl.

Marijan Platiše

Odkritje spominskega obeležja

Foto: Irena Škufca

OZVVS KOČEVJE ODKRITJE SPOMINSKIH PLOŠČ

OZVVS Kočevje je v sodelovanju z Občino Kočevje v letu 2016 postavila 12 spominskih plošč na objektih naših krajanov, ki so za časa osamosvojitvene vojne za Slovenijo čuvali orožje ali materialno-tehnična sredstva. Letošnjega 13. marca pa smo skupaj z županom občine Kočevje dr. Vladimirjem Prebiličem, podžupanom Romanom Hrovatom, delegacijo OZVVS Kočevje in delegacijo 30. Razvojnne skupine TO Slovenije vse plošče uradno odkrili. Krajanji so nas z veseljem sprejeli. Župan dr. Vladimir Prebilič se je vsem zahvalil za izkazan pogum v tistem času in se jim opravičil, da so se te plošče postavile toliko let po osamosvojitvi. Vendar nikoli ni prepozno. Tako se je odpravila krivica sovaščanom. Letos se predvideva postavitve še preostalih 10 spominskih plošč, ki zaradi pomanjkanja sredstev niso prišle v poštev že v letu 2016.

Foto: Anton Vovko

NAJMLAJŠA UDELEŽENKA POHODA

Foto: Marija Dolenc

Člani OZVVS Kočevje so se tudi letos udeležili tradicionalnega pohoda ob Radovljice preko Bleda do Vrbe. Pohod je bil izveden ob kulturnem prazniku 8. februarju, posvečen pa je veteranu Janezu Svetini. Letošnjega pohoda se je udeležila najmlajša udeleženka Tia, stara komaj 6 let. Po končani proslavi na Bledu je z velikim veseljem prejela čokolado v spomin na svoj pogum.

Tia ob prejemu čokolade

ODKRITJE FONTANE IN SPOMINSKEGA OBELEŽJA

OZVVS Kočevje je bogatejše za še eno spominsko obeležje, ki je postavljeno zraven lipa, ki je bila posajena pred 25 leti na mestni ploščadi v Kočevju v znak samostojni Sloveniji. Spominsko obeležje sta odkrila župan občine Kočevje dr. Vladimir Prebilič in predsednik OZVVS Kočevje Anton Vovko. Na njem je vklesan napis lipa državnosti 1991. Nato je sledila proslava v KCK-ju, kjer je bil slavnostni govornik častni član OZVVS Kočevje in obenem častni občan občine Kočevje dr. Mihael Petrovič.

Anton Vovko

OZVVS KRŠKO LETNI ZBOR VETERANOV

V četrtek, 23. marca 2017, so se v večnamenskem domu v Dolnji vasi na letnem zboru sestali člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Krško (OZVVS). V 429-članskem združenju, ki ga vodi predsednik Božislav Kosalec, so v minulem letu glavniko dejavnosti namenili obeleženju 25. obletnice samostojnosti Slovenije, saj so jo kot aktivni udeleženci vojne za Slovenijo tudi pomagali priboriti.

V minulem letu so v sklopu dejavnosti že v spomladanskih mesecih uredili okolico spomenika v Zalokah ter na njem obnovili napis, konec septembra pa na spomeniku odkrili tudi informativno tablo, ki ciljne ali naključne obiskovalce, ki postanejo na tamkajšnjem počivališču, seznanja z boji na območju Krakovskega gozda v letu 1991. Sicer pa so različne dejavnosti potekale skozi celo leto.

Predsednik Božo Kosalec je poudaril vrsto spominskih slovesnosti, ki so se jih udeležili v velikem številu, med drugim pohoda na Kum, kjer je 18. junija potekala osrednja zasavska proslava v počastitev 25. obletnice letalskega napada na oddajnik na Kumu in dneva državnosti, v dnevi, ki so sledili, pa še proslave ob dnevu državnosti v Velenju, Sevnici ter osrednje državne proslave v Ljubljani 24. junija. Z namenom obeleženja jubileja so na začetku istega meseca v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Brestanica v krškem veteranskem združenju na objektu Termoelektrarne Brestanica odkrili tudi spominsko ploščo, saj so bila na območju navedenega podjetja v času osamosvojitvene vojne skladiščena bojna vozila. 25. oktobra so družno s stanovskimi in drugimi veteranskimi združenji v Brežicah počastili tudi dan suverenosti. V združenju so bili udeleženci, organizatorji ali soorganizatorji z drugimi veteranskimi društvi

Prejemniki medalj (z desne): Vinko Virant, Zoran Pfajfar in Zdenko Mohar z Božislavom Kosalcem (na sliki manjka odsotni Janez Turk)

Prejemniki najvišjih priznanj slovenskega krovnega združenja (z leve): Božo Kosalec, Jože Belinc, Drago Abram, Branko Noč in Drago Kramar; poleg sekretar ZVVS Mitja Jankovič

že tradicionalnih proslav po domačih krajih, kot so proslava ob dnevu boja proti okupatorju v Mladju, proslava na Jevši na Bohorju in proslava Spomin in opomin na Planini pri Podbočju, v sklopu katere so bili organizator pohoda. Aktivni so bili tudi na športnem področju, v sklopu katerega se je kar 60-članska ekipa udeležila majskega športno-družabnega veteranskega srečanja v Sevnici, 11. junija pa so na športnih površinah OŠ Leskovec pri Krškem organizirali državne športne igre, ki se jih je udeležilo več kot 800 športnikov veteranov z območja celotne Slovenije. Med drugim so septembra prvič organizirali tudi rekreativno kolesarjenje na relaciji Krško–Zaloke.

Ker je bila udeležba dobra, bo kolesarjenje poleg ribiških in strelskih tekmovanj ter vsakoletnega pohoda na Triglav v mesecu juliju, slednjega se je udeležilo 15 pohodnikov, v prihodnje postalo tradicionalna športna prireditev, ki bo posvečena spomenu in poimenovana po preminulem članu združenja in rekreativnem kolesarskem navdušencu Božidarju Darku Andrejašu. Že tradicionalnim in novim dejavnostim nameravajo dati poudarek tudi v tem letu, v katerem se bodo med drugim tudi kot spomin na vojne dejavnosti, v katerih so sodelovali, osredotočili na vzpostavitev stalne razstave v Krškem z naslovom »Veterani 1991«.

Na letnem zboru so predsednik Kosalec, predsednik Pokrajinskega odbora ZVVS Posavje Rudi Smodič in sekretar ZVVS Mitja Jankovič podelili tudi vrsto priznanj, zahval, medalj in odlikovanj članom za dolgoletno aktivno delovanje ali izstopajoče delo v združenju. Prejemniki najvišjih priznanj so bili: srebrne plakete ZVVS so prejeli Drago Kramar, Božo Kosalec, Drago Abram in Branko Noč; znak praporščaka Jože Belinc; zlato medaljo Zdenko Mohar; srebrno medaljo Vinko Virant ter bronasto medaljo Zoran Pfajfar in Janez Turk.

B. M.

OZVVS LITIJA - ŠMARTNO VETERANI NA OBČNEM ZBORU

V soboto, 25. februarja 2017, so se člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Litija - Šmartno zbrali na občnem zboru, bilo jih je 97. Na zboru so pregledali delo združenja v letu 2016 in finančno poslovanje ter obravnavali program dela in finančni načrt za leto 2017.

Že v uvodnem poročilu predsednika g. Ivana Lovšeta so bile zelo konkretno izpostavljene dejavnosti, ki jih je bilo izredno veliko. Predsednik je pojasnil tudi razloge, zakaj štiri načrtovane programske dejavnosti niso bile izvedene:

- smučarsko tekmovanje na Dolah pri Litiji ni bilo izpeljano zaradi slabega vremena,
- zaradi bolezni nismo sodelovali na teniškem turnirju dvojic v Hrastniku,
- za pohod na Goteniški Snežnik in udeležbo na proslavi ob svetovnem dnevu miru na Cerjaku je bilo premalo prijavnih.

V mesecu maju smo izvedli strokovno ekskurzijo v Novo mesto z ogledom vojašnice Slovenske vojske. Poleg tega pa smo se s splavom popeljali po reki Krki in si ogledali več kot 200 let staro Matjaževo domačijo na Pahi. Te dejavnosti se je udeležilo 60 članov. Poleg številnih drugih dejavnosti smo v mesecu septembru izvedli družabno srečanje za člane našega združenja na Primskovem na Dolenjskem. Ob 25-letnici samostojnosti Republike Slovenije smo v spomin na tajna skladišča orožja enot Teritorialne obrambe občine Litija odkrili spominski plošči, v mesecu oktobru v Šmartnem pri Litiji, v mesecu decembru smo jo odkrili v središču mesta Litija na Jerebovi ulici številka 14. Obeh dogodkov se je poleg naših članov udeležilo tudi zelo veliko število drugih občanov. Območno združenje si ves čas svojega delovanja prizadeva za ohranjanje in obujanje spomina na zgodovinske dogodke, ki so pomembni za samostojno in suvereno Republiko Slovenijo. Na podano poročilo o delu in finančnem poslovanju za leto 2016 člani niso imeli pripomb kot tudi ne na program dela in finančni načrt za leto 2017. Na občnem zboru so sodelovali tudi gostje: župan občine Litija g. Franci Rokavec ter predstavnik območnih združenj veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje in Novo mesto. V svojih pozdravnih govorih so pohvalili »pestrost« dejavnosti našega združenja in dobro medsebojno sodelovanje.

SPOMIN NA DOGODKE

Ob 25-letnici samostojnosti Slovenije in v počastitev dneva samostojnosti in enotnosti smo v petek, 23. 12. 2016, odkrili spominsko ploščo kot pomnik na dogodke v letih 1990–1991. Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Litija - Šmartno je ob sodelovanju Občine Litija v zahvalo za dejanja za samostojno Slovenijo odkrilo spominsko ploščo v spomin na tajno skladišče orožja in streliva enot teritorialne obrambe občine Litija, ki je bilo v zaklonišču stanovanjsko-poslovnega objekta na Jerebovi ulici 14 v Litiji. S tem dejanjem želimo sedanje in kasnejše rodove opominjati na dogodke iz bližnje zgodovine naše domovine in izpostaviti odgovornost ter skrb, da se dejanja za samostojno Slovenijo ne bi pozabila. Slavnostni govornik na tej slovesnosti je bil predsednik Zveze slovenskih častnikov g. Alojz Šteiner, ki je izpostavil dogodke in dejanja, povezane z osamosvojitvijo Slovenije, ter ob tem poudaril, da je tem treba posvetiti več pozornosti in odgovornosti. V kratkem kulturnem programu so sodelovali Pihalni orkester Litija, moška vokalna skupina Lipa iz Litije, učenci Osnovne šole Litija z recitalom in dijakinja Gimnazije Litija Laura Koci s svojo recitacijo Sloveniji za 25. rojstni dan. Posebne pozornosti pa so bili deležni tudi pripadniki Slovenske vojske, ki so ob odkritju spominske plošče postavili častno stražo. Spominska plošča je nameščena pred vhomom v poslovne prostore Občine Litija ob plošči, ki jo je občina Litija prejela kot ena od 16 občin v Republiki Sloveniji, ki je preprečila odvzem orožja enot Teritorialne obrambe v maju 1990. Ploščo so slovesno odkrili predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Litija - Šmartno g. Ivan Lovše, g. Mirko Kaplja, predsednik skupščine občine Litija v letih 1990–1991, in sedanji župan občine Litija g. Franci Rokavec.

Ob zaključku se zahvaljujemo Občini Litija, Kovinski galanteriji Litija z lastnikom g. Bojanom Železnikom, kamnoseštvo g. Antona Laha iz Brega pri Litiji in Mestni skupnosti Litija, ki so z materialnimi prispevki pripomogli k odkritju tega spominskega obeležja, ki je obogatilo kulturno dediščino mesta in občine Litija.

Karlo Lemut

OZVVS LOGATEC DEJAVNOSTI OB 25. OBLETNICI OSAMOSVOJITVENE VOJNE ZA SLOVENIJO

Predsedstvo OZVVS Logatec si je v lanskem letu naložilo ambiciozen načrt dejavnosti, povezanih s proslavitvijo 25. obletnice osamosvojitvene vojne za Slovenijo. Glede na obsežnost zastavljenih nalog so bila potrebna kar tri leta za uresničitev. Danes se lahko pohvalimo, da smo v svojih prostorih Centra vojnih veteranov Slovenije Logatec postavili spominsko zbirko. Zbirka je postavljena v dveh ločenih prostorih. V prvem so predstavljeni avtentični dokumenti Občinskega in Območnega štaba TO Logatec, ki jih sestavljajo načrti, ukazi, izjave, poročila, fotografije in reliefi o delovanju TO in JLA. Predstavljeno dokumentarno gradivo se nanaša na čas priprav ter čas vojne za Slovenijo 1990–1991. V drugem prostoru je predstavljena zbirka orožja in opreme, uporabljenih v vojnih spopadih na območju odgovornosti 53. ObmŠTO Logatec, ter orožja, ki ga je v tistem času uporabljala TO Slovenije. Pri postavitvi slednje nam je z donacijo orožja pomagalo MORS. Iz slikovnega ter filmskega materiala iz časa priprav in vojne, s katerim razpolaga OZVVS Logatec, smo izdelali dokumentarni film, dolg 60 minut. Premierno smo film predstavili našemu članstvu na letošnjem občnem zboru. Članov, ki so bili udeleženi v posameznih bojnih akcijah, film ni pustil ravnodušnih. V spomin so se jim vrtili dogodki izpred 25 let, na katere so lahko upravičeno ponosni. 17. junija 2016 smo skupaj z Občino Logatec odprli spominski park in odkrili spomenik. Spomenik je postavljen na lokaciji Cesarskega vrha–Zapolja pred Logatcem, kjer so naše enote 2. julija 1991 zastavile prodor 2. okb iz sestave 1. okbr JLA z Vrhniko. Kot zadnji kamenček v mozaik zgodovinskega spomina na takratne dogodke smo letos dodali vojno-zgodovinski zbornik z naslovom TO Logatec v vojni za samostojno Slovenijo 1991. S tem smo zaokrožili naša prizadevanja, da ta dogajanja ne potonejo v pozabo. Predvsem pa, da – kot je pri nas v navadi – nekdo čez nekaj časa ne poizkusi tistih dogodkov prikazati »po svoje«. V tem zapisu se zahvaljujem vsem članom OZVVS Logatec, ki so kakor koli pripomogli k uresnitvi našega osnovnega poslanstva, to pa je ohranitev zgodovinskega spomina in verodostojen prikaz dogodkov tistega časa.

Zapisal predsednik OZVVS Logatec Miro Pogačnik

Člani predsedstva OZVVS Murska Sobota in ministrica za obrambo Andreja Katič

Zbor članstva, podelitev plakete: voditeljica Irma Benko, nagrajenec Anton Maučec in podpredsednik OZVVS Murska Sobota Stanislav Wolf

OZVVS MURSKA SOBOTA ZBOR ČLANSTVA

V soboto, 4. 3. 2017, smo se veterani območnega združenja Murska Sobota zbrali v avli Hotela Diana na rednem zboru članstva. Skupaj z gosti se nas je zbralo nekaj čez 170. Prisotni so bili tudi veterani iz Madžarske (Szekecsfehervar) in sosednjih območnih združenj ter predstavniki občin. V uvodnem delu, ki ga je povezovala g. Irma Benko, je bilo izvedeno svečano veteransko dejanje in podeljena je bila tudi bronasta plaketa OZVVS Murska Sobota našemu članu Antonu Maučecu za prizadevno delo v OZVVS Murska Sobota. V kulturnem programu je s svojimi pevskimi vložki sodelovala Ženska pevška skupina Zarja iz Puconcev. Po uvodnem svečanem delu je zbor začel delo. Ob odsotnosti predsednika OZVVS Murska Sobota Vladimirja Miloševića je obširno poročilo o delu za leto 2016 in načrt dela za 2017 podal podpredsednik OZVVS Murska Sobota Stanislav Wolf. Finančno poročilo za leto 2016 in finančni načrt za leto 2017 je podal blagajnik Štefan Flisar. Iz predstavljenega je bilo razvidno, da je bilo jubilejno leto 2016 za OZVVS Murska Sobota zelo uspešno, saj je bilo izvedenih čez 100 dejavnosti. V letu 2017 pa bo predvsem poudarek na delu z mladimi (predavanja po šolah), popularizaciji ZVVS na terenu in vključitvi čim večjega števila naših članov v dejavnosti. V OZVVS Murska Sobota je 590 aktivnih članov. V soboto, 11. 3. 2017, smo se člani OZVVS Murska Sobota s kar 9 ekipami udeležili streljanja s puško M-48 na strelišču v Mačkovicah. Preverili smo svoje znanje in usposobljenost v streljanju in rokovanju z orožjem. Naši rezultati na strelišču so bili presenetljivo dobri. Zelo aktivno smo sodelovali še ob slovesnosti vpisa letnika 1999 v vojaško evidenco (nabor), ki je bila v petek, 21. 4. 2017, v Murski Soboti. Predstavile so se vse veteranske in častniške organizacije iz Pomurja. Prisotni naborniki, ki jih je bilo približno 400, so bili zelo disciplinirani na sami slovesnosti. Ob robu te prireditve smo se člani predsedstva OZVVS Murska Sobota srečali še z ministrico za obrambo Andrejo Katič, ki je bila slavnostna govornica.

Za OZVVS Murska Sobota zapisal sekretar Janez Kološa

Fotografije: Janez Kološa

Fotografije: Janez Kološa

OZVVS PTUJ OBČNI ZBOR 2017

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ptuj smo se 31.3.2017 zbrali na rednem letnem občnem zboru. Na njem smo pregledali uspešno delo, ki smo ga opravili v lanskem letu, ko smo praznovali petindvajseto obletnico vojne za Slovenijo in nastanek samostojne Slovenije. Ta dogodek smo počastili s proslavo, ki jo je s svojim koncertom popestril orkester Slovenske vojske. Nastavili pa smo tudi smernice za delovanje v letu 2017 in sprejeli pester program dela. V središču letošnjega leta bosta spominski slovesnosti 24. maja ob obletnici prvega strela ob osamosvajanju v Sloveniji, ko je bil strelom ranjen električar Boris Fras in spominsko slovesnostjo 27. junija, ko je prišlo do spopada pri barikadi ob tedanji zgradbi Radio-Tednika Ptuj in je bil ranjen teritorialec Ivan Bukšek. Celotno leto bomo namenili prenosu spomina na dogodke iz let 90-91 na mlade saj bomo na OŠ Mladika na Ptuj in OŠ Markovci ter Gimnaziji Ptuj postavili razstavo na temo Vojna za Slovenijo 91 in za učence in dijake pripravili predavanja. Posvetili pa se bomo tudi športnemu udejstvovanju in družabnim dogodkom. Ob koncu smo podelili nekaj priznanj in sicer: Srebrne plakete ZVVS so prejeli Radoslav Djekič, Evgen Požgai in Stanko Žitnik. Za zlato plaketo pa je bil predlagan Franci Hliš in jo je prejel na Glavnem zboru ZVVS. Bronasti plaketi OZVVS Ptuj pa sta bili vročeni Stanku Šimenku in Zvonku Marčiču.

Dobitniki priznanj s podpredsednikom ZVVS Venčeslavom Ogrincem in predsednikom OZVVS Ptuj Vladom Žgečem

KRVODAJALSKA AKCIJA

V Območnem združenju veteranov vojne za Slovenijo Ptuj smo izvedli prvo letošnjo krvodajalsko akcijo. Vsako leto izvedem dve prvo v drugi polovici marca in drugo v drugi polovici septembra. Letošnja smo izvedli skupaj z Zvezo Slovenskih častnikov Ptuj in v povezavi s klubom Ptujskih študentov, ki so kri darovali v aprilu. Sicer pa krvodajalske akcije v OZVVS Ptuj izvajamo že deset let in smo jih izvedli že več kot petnajst. Tokrat pa je bil tudi jubilej, saj je naš član daroval kri že 130-tič. Iskrena hvala vsem.

Vlado Žgeč, predsednik

Naš član ob odvzemu krvi

OZVVS RIBNICA OBČNI ZBOR OZVVS RIBNICA

Temeljno poslanstvo Zveze veteranov vojne za Slovenijo je ohranjanje spomina na osamosvojitveni proces in osamosvojitveno vojno leta 1991 ter njenih vrednot. Tako kot vsaka organizacija pregleda svoje delo na občnem zboru, je tudi Območna organizacija veteranov vojne za Slovenijo (OZVVS) Ribnica organizirala svoj občni zbor dne 31. 3. 2017. Slavnostni del občnega zbora je odprl prihod praporja ob zvokih koračnice, sledilo je predvajanje himne in svečanega veteranskega dejanja. Glavna točka v tem delu poteka zbora je bil kulturni program, ki so ga zelo lepo opravili učenci Osnovne šole Ribnica in Glasbene šole Ribnica. Učenci obeh šol so stalni izvajalci kulturnega programa OZVVS Ribnica. Občnemu zboru dajo s svojim programom značaj slavnosti in proslave samostojnosti naša država. Zato je OZVVS Ribnica v skladu s svojim Pravilnikom o priznanjih podelila na občnem zboru priznanje ZAHVALA Osnovni šoli Ribnica in Glasbeni šoli Ribnica. Na začetku delovnega dela občnega zbora je bila izvolitev delovnih teles vodenja zbora. Sledili sta poročilo o opravljenih dejavnostih OZVVS Ribnica v letu 2016 ter finančno poročilo. Ustno sta poročala predsednik in sekretar, izdelala sta tudi podrobna poročila v pisni obliki. Predsednik se je v svojem poročilu posebej zahvalil članom za njihovo zvestobo ter vsem trem občinam Ribnica, Sodražica in Loški Potok, UE Ribnica, ZVVS, PVD Sever – Odbor Kočevje - Ribnica, ZBNOB Ribnica in sosednjim OZVVS Kočevje, Velike Lašče, Grosuplje, Litija - Šmartno ter Domžale za dobro sodelovanje. Svoje poročilo sta predstavila tudi člana nadzornege odbora in častnega razsodišča. Poročila so bila sprejeta soglasno brez pripomb. Nato je sledila predstavitev načrta dela za leto 2017, predstavila sta ga predsednik in sekretar. Tudi načrt poslovanja je bil sprejet soglasno in brez pripomb. Na osnovi Pravilnika o priznanjih je prejel član Ivan Ruparčič bronasto priznanje OZVVS za svoje dosežke na športnem področju. Na koncu je predsednik predstavil plan letošnje strokovne ekskurzije v Belo krajino, nato je sledilo še kratko družabno srečanje.

F. Mihelič, foto: Ludvik Zalar

OZVVS SLOVENSKA BISTRICA 10. TRADICIONALNI ŠARHOV POHOD – FESTIVAL MIRU

V soboto, 22. aprila, je na Treh kraljih potekal 10. tradicionalni Šarhovec pohod – Festival miru. Dogajanje ima izrazit domovinsko-vzgojni pomen, zato je namenjen predvsem mladim: obujanje vrednot, za katere so se borili naši predniki. Pomembno je tudi druženje več generacij ne glede na njihovo družbenopolitično prepričanje. Pred osrednjo prireditvijo so se udeleženci podali na pohod na zadnje bojišče Pohorskega bataljona k Trem žebliem pri Osankarici, kjer je pri spomeniku padlim borcem imel nagovor predsednik policijske veteranske organizacije Sever dr. Tomaž Čas. V kratkem kulturnem programu pa so sodelovali nastopajoči iz občine Ruše. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik državnega zbora RS dr. Milan Brglez. Program je bil pester, podoben kot na prejšnjih prireditvah. V kulturnem programu so poleg orkestra slovenske policije nastopili še člani mešanega pevskega zbora KUD Štefana Romiha s Črešnjevca, Tine Lesjak s pevci in cicibani Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica. Znova je na Pohorju odmevala partizanska pesem. Na prireditvi, katere nosilci so bili veterani OZVVS Slovenska Bistrica ter druge veteranske organizacije, so bili prisotni veterani Hrvaške vojne mornarice iz Dubrovnika in veterani specialne enote policije "Bosna" iz Sarajeva.

Zapisal: Drago Pristovnik

OBISK VETERANOV V SARAJEVU

Člani veteranske organizacije OZVVS Slov. Bistrica smo v mesecu aprilu obiskali veterane specialnega odreda policije Bosna. Obisk je bil posvečen praznovanju ob 25. obletnici omenjene enote, ki je bila oblikovana 5. 4. 1992 in je v času napadov na Sarajevo igrala pomembno vlogo pri nadaljnjem vojaškem posredovanju tega bosanskega mesta. Po zanimivi in varni vožnji smo v večernih urah prispeli v Sarajevo, kjer nas je pričakal predsednik Muris Bukva z drugimi člani društva. Naš urnik se je nadaljeval v četrtek dopoldan, ko smo položili venec na grob nekdanjega predsednika Bosne in Hercegovine Alije Izetbegovića, ki je na svojo željo pokopan skupaj z borci specialne enote Bosna. Čas do večerne slavnostne akademije smo izkoristili za ogled Bjelašnice in Igmana, kjer so se leta 1984 odvijale zimske olimpijske igre. Zvečer pa smo se udeležili slavnostne akademije, ki je potekala v domu policije, na slovesnosti smo predsedniku Bukvi podelili priznanje ob njihovem jubileju.

Zadnji dan našega obiska pa je bila skupna udeležba veteranov Slovenije in Bosne v spominskem centru spomina na žrtve genocida Srebrenica – Potočari. V poznih popoldanskih urah smo s svojim prevoznim sredstvom – kombijem – krenili iz Sarajeva proti domu.

Sekretar OZVVS Slov. Bistrica Drago Pristovnik

OZVVS SLOVENSKE KONJICE IZLET V PRAGO

Članice in člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Slovenske Konjice smo zadnji prednovoletni konec tedna v letu 2016 preživeli na dvodnevem ogledu v praznične luči in okraske odete Prage in njenih znamenitosti. Po kar naporni vožnji do češke prestolnice z obveznimi vmesnimi postanki – tudi za dobro malico iz prtljajnika – smo se po krajšem panoramskem ogledu mesta sprehodili med množico obiskovalcev po bulvarjih in ulicah starega mesta do božično-novoletnega sejma na Vaclavovem trgu, kjer smo si vzeli kar nekaj časa za ogled pisanih stojnic, prve božično-novoletne nakupe in kakšen prigrizek. Medtem se je že stemnilo in vse je žarelo od praznične razsvetljave. Sprehodili smo se še skozi Židovsko četrt in čez Vltavo do avtobusa in sledila je nastanitev v hotelu. Naslednje jutro smo se kar zgodaj odpravili na Hradčane, kjer smo si najprej v samostanu Strahov ogledali čudovito knjižnico in se potem napotili skozi grajski kompleks, ki mu je po 1. svetovni vojni dal pomemben pečat tudi naš Jože Plečnik, do najožje ulice v mestu, ki ima celo semafor, in preko znamenitega Karlovega mostu do božično-novoletnega sejma, kjer smo opravili še zadnje ogleda in nakupe. Poučno in prijetno predpraznično druženje je ob vrnitvi popestrila tudi prava zimska idila s snegom na Češkem skoraj vse do meje z Avstrijo.

Člani in članice Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Slovenske Konjice smo imeli v petek, 24. februarja, v dvorani Konjičanka v Slovenskih Konjicah svoj redni letni zbor članov. V uvodu smo pregledali delo v preteklem letu in načrte za prihodnje ter bili z opravljenim zadovoljni. Poročali so predsednik Ivan Pavlič, blagajnik Tomo Pančur in predsednik nadzornega odbora Peter Mlakar. Ob zaključku sta predsednik Ivan Pavlič in sekretarka Marta Plajh podelila zahvalni listini OZVVS Slovenske Konjice članoma Franciju Rateju in Danijelu Oplotniku (ki je bil odsoten) za aktiven prispevek k organizaciji in izvedbi skupne proslave občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, OZVVS Slovenske Konjice in PVD Sever Celje – odbora Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče ob državnem prazniku, 25. juniju, 25-letnici osamosvojitve in vojne za Slovenijo in 20. obletnici delovanja OZVVS v letu 2016. Prijeten večer smo zaključili ob dobrem starem vojaškem pasulju in sproščnem klepetu o vsem mogočem.

Ivan Pavlič
Foto: Jože Gumzej

LETNI ZBOR

Člani in članice Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Slovenske Konjice smo imeli v petek, 24. februarja, v dvorani Konjičanka v Slovenskih Konjicah svoj redni letni zbor članov. V uvodu smo pregledali delo preteklega leta in načrte za prihodnje in bili z opravljenim zadovoljni. Poročali so predsednik Ivan Pavlič, blagajnik Tomo Pančur in predsednik nadzornega odbora Peter Mlakar.

Ob zaključku sta predsednik Ivan Pavlič in sekretarka Marta Plajh podelila zahvalni listini OZVVS Slovenske Konjice članoma Franciju Rateju in Danijelu Oplotniku (ki je bil odsoten) za aktiven prispevek k organizaciji in izvedbi skupne proslave občin Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče, OZVVS Slovenske Konjice in PVD Sever Celje – odbora Slovenske Konjice, Vitanje, Zreče ob državnem prazniku, 25. juniju, 25. obletnici osamosvojitve in vojne za Slovenijo in 20. obletnici delovanja OZVVS v letu 2016.

Prijeten večer smo zaključili ob dobrem starem vojaškem pasulju in sproščnem klepetu o vsem mogočem.

Ivan Pavlič
Foto: Tomo Pančur

OZZVS ŠKOFJA LOKA POROČILO PREDSEDNIKA ZA LETO 2016

Prva in prvenstvena naloga v začetku lanskega leta je bila nabava in razvitje prapora območnega združenja, kar nam je s pomočjo županov vseh štirih občin tudi uspelo. Dogodek je bil uresničen na občnem zboru lanskega leta in nam je dobro uspel. Poleg te pomoči s strani županov, smo bili deležni še nekaj pomoči nekaterih občin, katerim smo se javili na razpise in si s tem zagotovili še nekaj financ za naše nadaljnje delo s tem pa še poglobili sodelovanje z župani. V zahvalo smo jim razdelili zbornik o osamosvojitvenih aktivnostih leta 1991 na Gorenjskem. Zbornike smo člani predsedstva razdelili tudi po vseh osnovnih in srednjih šolah, podružnicah in knjižnicah vseh štirih občin.

- Skozi leto je imelo predsedstvo še tri seje, na katerih smo koordinirali načrtovane aktivnosti. Predvsem je bilo potrebno urediti status območnega združenja, urediti pravila in jih potrditi na Upravni enoti Škofja Loka.
- V pomladnem delu smo organizirali ogled industrijskega dela Žirov, si ogledali muzej obrti v Žireh in Rapalsko mejo ter del utrdb na Žirovskem vrhu. Prijetno druženje smo zaključili s kosilom v gostišču Pri župan.
- Jesenski del je bil kar aktiven s tremi glavnimi dogodki in sicer: izvedli smo streljanje z MK puško na strelišču Crngrob ob pomoči Slovenske vojske, zaključek pa popestrili z druženjem na isti lokaciji. Odziv je bil dober, pripravljeno je bilo nekaj več streliva.
- Nenačrtovano smo na predlog Muzejskega društva Škofja Loka skupaj organizirali okroglo mizo v zvezi z dogodki iz leta 1991 na škofjeloškem. Udeležba je bila nad pričakovanji, dogodek je dobro uspel, kar nam je v vodilo, da bi bilo dobro to ponoviti. Razmisliti je potrebno tudi o ostalih udeležencih vojne za Slovenijo, kateri niso delovali v enotah TO.
- Ob koncu leta smo se na hitro odločili še za odkritje spominske plošče na lokaciji tajnega skladišča orožja enot TO pri g. Rakovcu v Dolenji vasi. Tudi ta dogodek nam je lepo uspel. K temu so pripomogli tako župan občine Železniki, kot vsi ostali, ki so prostovoljno sodelovali in popestrili tudi kulturni program.
- Skozi celotno leto smo skrbeli za informiranje članov, predvsem s področja dodatnega zdravstvenega zavarovanja in ostalih aktivnosti, ki so se dogajale.
- Naš načrt je bil tudi povečanje članstva našega območnega združenja, kar nam je dobro uspelo, saj se nam pridružujejo novi člani. V lanskem letu so bili v začetku leta 103 člani, konec leta pa nas je bilo že 114. Slabše je stanju pri plačilu članarin, saj nekateri člani že več let niso poravnali članarine in ne najdemo načina, da bi jih prepričali v plačilo.
- Odlično sodelujemo s Policijskim veteranskim združenjem Sever, saj

smo z njihovo pomočjo izvedli tudi par dogodkov. Prav tako dobro sodelujemo z Veteranskim združenjem Gorenjske, saj je njihov predsednik reden udeleženec naših sestankov in ostalih aktivnosti, prav tako njihov praporščak.

- V stik smo stopili tudi z Združenjem borcev za vrednote NOB Škofja Loka, ki nam sedaj nudi prostore za naše seje, v nadaljevanju so nam odstopili prostor za hranjenje našega prapora in delno tudi arhiva. V postopku je izdelava vitrin in omaric za te potrebe.

Zaradi nedorečenosti novih uniform nismo pričeli z nabavo uniform za člane predsedstva, smo pa oblekli našega praporščaka, ki lepo predstavlja naše združenje v novi obleki in z novim praporom. Nalogo opremljanja ostalih z oblekami smo prenesli v leto 2017, ko bo dorečena nova uniforma in način financiranja. Večino aktivnosti pa smo seveda lahko izvedli s pomočjo Zveze veteranov, ki nam je povečala dotacijo, nekaj financ pa imamo seveda iz fonda "preteklosti", ko niso bili tako aktivni pri svojem delu. Na osnovi pregleda lanskih aktivnosti ocenjujem, da smo uspešno uresničili zastavljene naloge, uspelo nam je izvesti celo več kot smo načrtovali. Zato se ob tej priložnosti zahvaljujem vsem, ki ste nam kakor koli omogočili izvedbo načrtovanih aktivnosti, posebej se zahvaljujem predsedstvu za njihovo delo in angažiranost.

Pavel Jereb

OBISK PRI TANKISTIH

V soboto, 6. maja 1917 smo si loški veterani skupaj s člani Zveze slovenskih častnikov ogledali Center goseničnih bojnih vozil Slovenske vojske v Pivki. V prijetnem okolju vojašnice nam je por. Damir Štemberger zelo strokovno predstavil tank M 84, ki je bil v času agresije JA na našo domovino uporabljen na več krajih. Poleg osnovnega tanka naše vojske pa nam je predstavil tudi tank M 55 S, katerega smo si ogledali z velikim zanimanjem, saj ga marsikateri naš član še ni videl. Por. Štemberger, ki uspešno združuje teorijo in prakso oklepnih enot, nam je predstavil tudi delovanje tankovskega voda na vadišču Hohenfels in uspehe naših tankovskih posadk. Po dobri uri v vojašnici Pivka, smo si načrtovano ogledali tudi Park vojaške zgodovine. Izjemni tehnični eksponati so nas pritegnili s svojo takratno tehnično dovršenostjo, vse skupaj pa nam je izjemno strokovno s svojim vodenjem popestril Matej, sicer zaposlen v tem zavodu. Posebno pozornost smo namenili tretjemu delu, ki nam predstavlja čase osamosvojitve naše države, katerih pomembni del smo bili skupaj z državljani Slovenije tudi mi veterani. Po odličnem pasulju v kantini smo se z lepimi vtisi vrnili domov v upanju, da si bomo vojaško tehniko lahko ogledovali zgolj le na takšnih mirnodobnih lokacijah.

Pavel Jereb

OZVVS ŠOŠTANJ VETERANI STRELJALI Z MK - PUŠKO

Zadnjo soboto v letošnjem marcu je na strelišču Lovske družine Špitalič potekalo že 13. občinsko odprto tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško za prehodni pokal ob prazniku Občine Kamnik in v organizaciji Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda. Tekmovanja se je udeležilo 16 ekip območnih združenj veteranov, Strelskega društva Kamnik in lovskih družin. Turnir so si prišli ogledat tudi gostje, med njimi predstavniki Občine Kamnik, ki je tudi pokroviteljica tega že 13. odprtega tekmovanja v streljanju z MK-puško. Na strelišču se je pomerilo 52 strelcev, tekmovalci pa so dosegli zelo dobre rezultate, čeprav gre tudi za občasne strelce z MK-orožjem. Tekmovanje je potekalo posamično in ekipno (po 3 člani) z malokalibrsko puško serijske izdelave z odprtim merkom, in sicer leže brez jermena na tarčo 25 x 25 cm na razdaljo 50 metrov. Serija 3 strelcev je bila poskusna in serija 10 strelcev za oceno v času deset minut. OZVVS Šoštanj se je strelskega tekmovanja udeležila z dvema ekipama v sestavi: Franc Oštir, Robert Borovnik, Robert Rutnik, Jože Čanč, Mirko Stane Glažar in Leon Stropnik. Prva ekipa je zasedla odlično 2. mesto, druga ekipa pa 14. mesto.

ŠOŠTANJSKI VETERANI NA 8. MEMORIALU ŠTEFANA ŠEMROVA

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Laško je na začetku aprila organiziralo strelsko tekmovanje za 8. Memorial Štefana Šemrova. Štefan Šemrov je bil poveljnik TO zahodne štajerske pokrajine, organizator manevrske strukture in eden ključnih poveljnikov v letih osamosvajanja. Po činu je bil polkovnik. Tekmovanje so izvedli na strelišču Strelske družine Dušan Poženel v Hudi Jami 1, to je na poti v Rečico. Tekmovanje je potekalo z malokalibrsko pištolo serijske izdelave (margolin) na razdaljo 25 m na standardno pištolsko tarčo. Strelska ekipa je štela 3 člane. Tekmovanja se je udeležilo 21 strelcev in 6 strelk iz OZVVS, PVDS, ZSČ. Streljalo se je 5 poskusnih strelcev v času 5 minut in 10 strelcev za oceno v času 10 minut. Orožje, naboje in tarče je priskrbel organizator. Zaradi zagotovitve enakih pogojev na strelišču osebno orožje ni bilo dovoljeno. Ekipa OZVVS Šoštanj v sestavi Franc Oštir, Robert Borovnik in Ro-

bert Rutnik je v hudi konkurenci osvojila odlično 2. mesto z 267 krogi, druga ekipa Šoštanja v sestavi Jože Čanč, Mirko Stane Glažar in Leon Stropnik pa je osvojila odlično 4. mesto z 241 krogi. Zmagala je ekipa OZVVS Kungota - Pesnica z 286 krogi, tretjevrščena pa je bila ekipa OZVVS Laško z 245 krogi. V lepem sončnem vremenu je bilo vzdušje med tekmovalci odlično, organizatorji pa so poskrbeli za dober vojaški obrok z željo, da se naslednje leto zopet srečamo.

Leon Stropnik

OZVVS TREBNJE LETNI ZBOR

V soboto, 11. 3. 2017, smo v OZVVS Trebnje izvedli redni letni zbor združenja. Pred začetkom zбора je bil izveden krajši kulturni program, ki ga je popestril Ženski pevski zbor Zimzelen, ki ga vodi g. Stane Peček. Izvedli smo veteransko dejanje, g. Stane Peček pa je med pesmimi predstavil zgodbo o teritorialcu Smoliču, ki je zapisana tudi v njegovi knjigi.

Po kulturnem programu je sledila predstavitev zbornika z naslovom Temeniška in Mirnska dolina med vojno za Slovenijo leta 1991 – Zgodbe in pričevanja, 1. del. Zbornik je v našem združenju nastajal že kar nekaj let, vendar je zaradi težkega finančnega stanja v preteklih letih zagledal luč sveta šele letos. Glavni urednik je naš član Brane Franc Praznik, ki je občinstvu predstavil nastanek zbornika. V uvodu je poudaril, da so bila v

našem okolju tri osrednja dogajanja: skladišče goriva v Mokronogu, zbirna centra za prebežnike na Dobu in na Lanšprežu ter oboroženi spopad v Medvedjeku. Že doslej je zbranega veliko gradiva, pričevanj, spominov, vsega pa nikakor ni mogoče zajeti v enem zborniku, verjetno tudi ne v več nadaljevanjih, saj je zgodb in pričevanj toliko, kolikor je bilo udeležencev teh dogodkov. Spomnil je, da je samo v spopadu v Medvedjeku sodelovalo več kot 500 pripadnikov TO, poleg njih še milice, Civilne zaščite, Rdečega križa ... Nastali zbornik je zbir nekaterih pričevanj udeležencev spopada v Medvedjeku, poleg tega pa sta v njem predstavljeni tudi raziskovalni nalogi učencev OŠ Trebnje in OŠ Veliki Gaber. Dotaknil se je tudi dileme, ali je bil napad na kolono v Medvedjeku resnično potreben ali bi lahko takrat ravnali drugače: »Na takšne in podobne dileme in vprašanja bodo morali odgovore poiskati vojaški analitiki, mi pa se bomo trudili ujeti čim več pričevanj in doživetij ter jih zapisati za svoje zamisli. Zdaj je še čas za zgodbe in pričevanja, na osnovi katerih bodo ugotovljena čim bolj realna dejstva.«

Podeljene so bile tudi zahvale donatorjem in pokroviteljem zbornika:

Zveza veteranov vojne za Slovenijo, Občina Mirna, Občina Trebnje, Občina Mokronog - Trebelno, ZZB za ohranjanje vrednot NOB, Tomplast d.o.o., Avtoprevoz Ahlin, Feliks Ahlin s.p., ŠOKO d.o.o., Gradbena mehanizacija Marjan Slapšak s.p., Avtoprevoznitvo Tomaž Višček s.p., Vibor podjetje za trgovino in proizvodnjo d.o.o., Mizarstvo Kotar, Janez Kotar s.p., TDR d.o.o., Gostilna Jaklič Peter Jaklič s.p., Interles Janez Potokar s.p., Prevozi Mirko Resnik s.p.

V uradnem delu letnega zbora so nato sledili poročila za leto 2016 ter predstavitev načrtov za leto 2017, najzaslužnejšim članom združenja pa so bila podeljena priznanja za njihov prispevek k delovanju OZVVS Trebnje. Na podlagi Statuta ZVVS smo v OZVVS Trebnje pripravili tudi osnutek lastnega statuta, ki ga je zbor veteranov soglasno sprejel. Letni zbor se je končal v prijetnem veteranskem druženju.

Marko Kotar

Foto: Marko Kotar, Brane Franc Praznik

Utrinek z letošnjega občnega zbora veteranov Zgornje Savinjske in Zadrecke doline na Rečici ob Savinji. (Foto: Marija Šukalo)

OZVVS ZGORNJESAVINJSKO - ZADREČKE DOLINE LETOS VEČ POUČENJE NA DRUŽENJU IN KREPITVI DOBRIH ODNOSOV

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornjesavinjsko -Zadrecke doline smo na rednem občnem zboru na Rečici ob Savinji pregledali in ocenili delo v jubilejnim letu 2016 in zastavili program dela za leto. Aprila lani smo pripravili pohod do kmetije Borsečnik v Poljanah nad Rečico, kjer je bila leta 1990 tajna lokacija orožja takratnega oddelka za ljudsko obrambo in oddelka za zveze. Na veteranskem večeru v maju je častni predsednik združenja Niko Purnat opisal nastanek in razvoj Teritorialne obrambe na območju nekdanje občine Mozirje. Junija smo v sodelovanju s Policijskim veteranskim društvom Sever za celjsko območje – odbor Mozirje v Solčavi pripravili slovesnost od dnevu državnosti in 25-letnici zmage v vojni za Slovenijo. V sodelovanju z omenjeno organizacijo smo oktobra v Mozirju pripravili tudi proslavo ob 25-letnici odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije, decembra pa proslavo ob dnevu samostojnosti in enotnosti v Lučah. Strelsko tekmovanje za 4. memorial Edija Mavriča - Savinjčana je potekalo septembra na gornjegrajskem strelišču, v sklopu oktobrske strokovne ekskurzije smo obiskali muzej Slovenske vojske v Kadetnici v Mariboru in nekdanjo vojašnico Bukovje v Dravogradu. Devetošolcem zgornjesavinjskih osnovnih šol smo predstavili ključne lokalne dogodke v času osamosvajanja, na ekskurzijo v Park vojaške zgodovine v Pivki pa smo popeljali avtobus najdejavnihaktivnejših članov zgodovinskih krožkov iz omenjenih šol. Leto 2016 smo zaključili v Osrednji knjižnici Mozirje s predstavitvijo zbornika Priče in pričevanja 2 – kako smo gradili in obranili samostojnost v Zgornji Savinjski dolini. Na tokratnem občnem zboru sta udeležence pozdravila župan Rečice ob Savinji Vinko Jeraj in generalni sekretar ZVVS Mitja Jankovič. Letošnji načrt dela združenja je podoben lansnemu, več poučevanja kot v preteklem letu pa nameravamo nameniti druženju in krepitvi dobrih odnosov znotraj veteranske organizacije.

Franci Kotnik

OZVVS ZGORNJA GORENJSKA 20-LETNICA DELOVANJA

OZVVS Zgornja Gorenjska letos praznuje 20-letnico delovanja. Lepo obletnico bodo svečano počastili 22. junija zvečer v Linhartovi dvorani v Radovljici.

Združenje je bilo ustanovljeno junija 1997 v Poljčah in je s 1277 člani in članicami največje izmed štirih veteranskih združenj na Gorenjskem. Pestro dejavnost združenje, ki ga od začetka vodi Janez Koselj, vseskozi dopolnjuje. Temeljne naloge združenja so primerna obeležitev dogodkov iz obdobja osamosvajanja, priprav in vojne za Slovenijo, skrb za izdajo gradiva o teh dogodkih ter pestra kulturna in športna dejavnost. Lani so odkrili 12 spominskih plošč na objektih, kjer so bila v letih 1990 in 1991 tajna skladišča orožja in drugih materialnih sredstev v občinah Kranjska Gora, Radovljica, Bohinj in Jesenice. Letos bodo odkrili še dve na Jesenicah. Pestro dejavnost na področju kulture dopolnjuje Veteranski pevski zbor, ki pod vodstvom Franca Podjeda prepeva že šestnajsto leto. Program obsega narodne in ponarodele, pesmi upora, trpljenja in zmag iz vseh obdobj. Je edini zbor s tako širokim izborom Maistrovih pesmi in pesmi iz obdobja vojne za Slovenijo. Vsako leto pripravi zbor več samostojnih koncertov ter več kot 20 drugih nastopov.

Pozornost v združenju namenjajo tudi sodelovanju z drugimi veteranskimi organizacijami ter dogodkom iz obdobja prve in druge svetovne vojne, spominjajo se bojev za severno mejo in

Veteranski dom je dobil streho, 27. junij 2006.

Praporščaki OZVVS Zgornja Gorenjska in generalmajor dr. Andrej Osterman pred veteranskim domom v Radovljici

Maistrovih borcev. Tako skupaj z Občino Bohinj in fundacijo »Krajcaroš« iz Madžarske pripravijo vsako leto komemoraciji na grobiščih 1. svetovne vojne v Ukancu in na Rebru v Bohinju. Bojev in borcev za severno mejo se vsako leto spomnijo s položitvijo venca na grob zadnjega Maistrovega borca Simona Sodja z Blejske Dobrave in s koncertom Veteranskega pevskega zbora na Blejski Dobravi. Pestra je tudi športna dejavnost. Pohodništvo zaznamuje dejavnost združenja preko celega leta. V okviru vsakoletne slovesnosti v Dražgošah organizirajo pohod Soteska – Rovtarica – Dražgoše. Februarja pripravijo vsako leto Pohod spomina in prijateljstva iz Radovljice preko Bleda v Vrbo. Pohod so poimenovali po pisatelju in psihologu Janezu Svetini, ki je bil ustreljen 28. junija 1991 v spopadih v Gornji Radgoni. Na dosedanjih 15 pohodih je bilo več kot 3600 pohodnikov iz 32 območnih združenj VVS, Policijskega veteranskega društva Sever Gorenjska, iz sedmih častniških združenj in še iz petih drugih društev. Združenje je soorganizator vsakoletnega spominskega pohoda veteranov in častnikov julija na Triglav. Pri tem gredo na pot tudi pohodniki iz Radovljice, ki v petih dneh prehodijo pot od Doma veteranov v Radovljici, se povzpnejo na Ratitovec in preko južnih bohinjskih gora osvojijo Triglav. Udeležujejo se tudi pohodov, ki jih organizirajo druga združenja, predvsem Maistrovega pohoda, pohoda k Trem žebljem in na Goteniški Snežnik. Ob dnevu veteranov organizirajo teniški turnir dvojic, ob dnevu državnosti strelsko tekmovanje z zračno in malokalibrsko puško pa šahovski turnir, kegljaško tekmovanje v Radovljici, tekmovanje v pikadu in prstometu. Vsako leto sodelujejo na veteranskih športnih igrah, lani je bila ekipa OZVVS Zgornja Gorenjska tretjič zaporedoma prva in je dobila prehodni pokal v trajno last. Sodelujejo tudi v državni ligi vrvašev. Pri dejavnostih nikakor ne gre prezreti praporščakov, ki se poleg usposabljanj udeležujejo veteranskih prireditev in slovesnosti, še posebno pa jim gre zahvala za sodelovanje pri pogrebnih in komemorativnih slovesnostih. Pred enajstimi leti so se v združenju lotili zidave veteranskega doma in zaradi izredne prizadevnosti predsednika in pripravljenosti premnogih posameznikov je bil dom v enem letu zgrajen. Zahvala velja vsem, ki so s prostovoljnimi delom pomagali pri gradnji Doma veteranov v Radovljici, pri pripravi drv za kurjavo, pri čiščenju in urejanju okolice ter pri skrbi, da je veteranski dom vedno čist in pospravljen. Uspešno dvajsetletno delo območnega združenja je tudi rezultat dobrega sodelovanja in pomoči županov občin, ki podpirajo dejavnost združenja. Združenje dobro sodeluje tudi s poveljstvom 132. gorskega polka, s Centrom odličnosti v Poljčah, s strelskima društvoma Radovljica in Podnart, z Zavodom za šport Jesenice, s policijskimi postajami, predvsem na Bledu, z gorskimi reševalci Bohinja, s Srednjo gostinsko in turistično šolo Radovljica, z osnovnimi šolami na Bledu, v Zabreznici, na Jesenicah in v Kranjski Gori, s sosednjimi območnimi združenji in Policijskim veteranskim društvom Sever Gorenjska, s katerim organizirajo spominska srečanja na Zgornjem Gorenjskem. V združenju so ponosni na aktivne člane organov združenja, predvsem predsedstvo, občinske odbore v sedmih občinah na Zgornjem Gorenjskem, člane komisij in druge, ki sodelujejo pri pripravi spominskih srečanj, pohodov in tekmovanj.

Rina Klinar

Foto: R. Klinar, A. Miler

Govornik mag. Viktor Žakelj

15. POHOD SPOMINA IN PRIJATELJSTVA RADOVLJICA-VRBA

Ob slovenskem kulturnem prazniku je tudi letos pripravilo Območno veteransko združenje Zgornja Gorenjska pohod spomina in prijateljstva Radovljica-Lesce-Bled-Vrba. Pohodnike so pozdravili župani občin Radovljica, Bled in Žirovnica, blejski župan je bil tudi eden izmed 285 udeležencev letošnjega pohoda. Slavnostni govornik pri Prešernovem spomeniku na Bledu je bil predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar magister Viktor Žakelj, ki je poudaril pomen Primoža Trubarja, kulture in kulturnikov skozi čas in spregovoril o vojaških sposobnostih Slovencev od puntov do obeh svetovnih vojn in osamosvojitvene vojne za Slovenijo. Na Bledu so tudi letos, tako kot prejšnja leta, sodelovali v kulturnem programu učenci Osnovne šole Josipa Plemlja Bled pod mentorstvom Mete Pazlar in Veteranski pevski zbor pod vodstvom Franca Podjeda. Na pohodu veterani vedno položijo venec pri Prešernovem spomeniku na Bledu, na grobu Janeza Svetine (po njem se sedaj pohod tudi imenuje) in pri spomeniku v Vrbi. Na 15 pohodih je bilo doslej več kot 3.600 pohodnikov iz 32 območnih veteranskih združenj, Policijskega veteranskega društva Sever Gorenjska, iz sedmih častniških združenj in še iz petih drugih društev (upokojenci, planinci). Leta 2003 sta bila na prvem pohodu 102 udeležencev, največ, 463, jih je bilo leta 2011.

S lovesnost ob spomeniku na Bledu

SPOMIN NA TAJNA SKLADIŠČA OROŽJA

Občinska štaba TO Radovljica in Jesenice sta bila leta 1990 dva izmed 16 štabov v Sloveniji, ki orožja TO niso oddali pod nadzor JLA. Zaupanja vredni občani in organizacije so v letih 1990 in 1991 nudili varno zavetje in hranili orožje in druga materialna sredstva

Občinskega štaba TO Jesenice in Centra za obrambno usposabljanje Poljče, tako da so bili potem na razpolago v osamosvojitveni vojni za Slovenijo. Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska se je odločilo zahvaliti se tem posameznikom in organizacijam za to hrambo s spominskimi obeležji. (vstaviti Foto 6 podnapisom) Leta 2016 so jih odkrili dvanajst: v Kranjski Gori, v Ukancu, v Srednji vasi v Bohinju, v Podjelju, v Javorniškem Rovtu, v Planini pod Golico, na Blejski Dobravi, na Jesenicah, v Begunjah, v Hlebcah, v Brdih in na Zgornji Lipnici. Eden od zaupanja vrednih posameznikov, Zdenko Tratnik, je v svoji hiši na Blejski Dobravi 107 od novembra 1990 do junija 1991 hranil ves sanitetni material za potrebe tedanje občine Jesenice, za bolničarje, zdravnike, obvezilni material, vsa zdravila, tudi morfij. Spominsko ploščo na njegovi hiši sta odkrila tedanji komandant Občinskega štaba TO Jesenice Bojan Šuligoj in predsednik občinskega veteranskega odbora Jesenice Leopold Bizalj (vstaviti Foto 7 podnapisom), zapel je Veteranski pevski zbor, katerega predsednik je prav Zdenko Tratnik, ki je zbranim tudi spregovoril. Spominska obeležja so zatem odkrili tudi na stavbi Kulturnega in gasilskega doma Blejska Dobrava, na hiši Sama Finžgarja, Begunje 128/a, in na hiši Cveta Kolmana, Hlebce 25/a. 29. novembra so odkrili še spominske plošče na hiši Vojka Svetine v Javorniškem Rovtu 34, na hiši Danija Klinarja v Planini pod Golico 9 in na hiši Klemena Jakopiča v Planini pod Golico 79/a, kjer je bil slavnostni govornik načelnik GŠ SV generalmajor dr. Andrej Osterman. Povsod so pripravili tudi krajši kulturni program. V maju načrtujejo odkritje še dveh spominskih obeležij na Jesenicah. Prvo bo na Domu upokojencev dr. Franceta Berglja na Bokalovi 4 na Jesenicah, kjer je bil v letih osamosvajanja Slovenije sedež enot zvez Teritorialne obrambe tedanje občine Jesenice, drugo pa na stavbi na Titovi 86, kjer je bilo v letih 1990 in 1991 tajno skladišče orožja, streliva in druge vojaške opreme enot Teritorialne obrambe tedanje občine Jesenice.

Spominska plošča v zahvalo hraniteljem orožja

Ana Miler

Foto: R. Klinar, A. Miler

Bojan Šuligoj (levo) in Leopold Bizalj (desno) sta zložila zastavo in jo izročila Anici Tratnik, ženi Zdenka Tratnika, ki je tudi pevka v Veteranskem pevskem zboru.

OZVVS ZASAVJE LETNI ZBOR ZASAVSKIH VETERANOV

17. februarja 2017 so se zbrali člani OZVVS Zasavje v dvorani PGD Zagorje na letnem zboru, kjer so pregledali delo v minulem letu in potrdili plan dela za tekoče leto. Zbor so s svojo prisotnostjo počastili predstavniki sorodnih veteranskih združenj, predsednik ZVVS Ladislav Lipič in predstavniki lokalnih oblasti. Po vkorakanju praporščaka je Riko Majcen zapel himno in nadaljeval še krajši kulturni program, zatem pa je zbor začel z rednim delom. Po končanem uradnem delu so se gostje družili z veterani na neformalnem srečanju.

DESETI VETERANSKI POHOD NA KUM

Podpisniki listine o medsebojnem sodelovanju veteranskih in domoljubnih organizacij v Zasavju - Policijsko veteransko društvo Sever Zasavje, OZVVS Zasavje, ZB za vrednote NOB Hrastnik, Trbovlje in Zagorje in Društvo generala Maistra Zasavje - so 22.4. priredili jubilejni veteranski pohod na Kum in zbor veteranov in domoljubov v počastitev državnega praznika 27. aprila, Dneva upora proti okupatorju pred planinsko kočjo na Kumu. Županja občine Trbovlje Jasna Gabrič je pozdravila veterane in domoljube ter predala besedo slavnostnemu govorniku dr. Alojzu Šteinerju, upokojenemu generalmajorju in predsedniku Zveze slovenskih častnikov. V času prireditve so predsedniki Občinskega združenja slovenskih častnikov Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi podpisali aneks k pred desetimi leti podpisani Listini o sodelovanju in skupnem nastopanju veteranskih in domoljubnih organizacij v Zasavju.

MM, foto BŠ

PO ZVVS POMURJE 16. TRADICIONALNI VETERANSKI POHOD DO POMNIKA

V petek, 21. aprila, so veteranska društva z območja Lendave (Policijsko veteransko društvo Sever, Zveza veteranov vojne za Slovenijo, Zveza slovenskih častnikov in Zveza borcev za vrednote NOB) organizirala že 16. tradicionalni pohod v spomin na osamosvojitveno vojno leta 1991. Na pot od lovske kočje v Dolgi vasi, kjer je udeležence pozdravil predsednik PO ZVVS Pomurje Branko Bratkovič, do pomnika vojne za Slovenijo v bližini nekdanjega mejnega prehoda se je podalo približno sto pohodnic in pohodnikov. V prisotnosti praporov OZVVS Gornja Radgona, Lendava, OZSČ Lendava, Ljutomer, Policijskega združenja Sever za Pomurje in OZ Lendava ter Združenja borcev za vrednote NOB Murska Sobota je po zaigrani slovenski himni pri pomniku, postavljenem branilcem mejnega prehoda, predsednik Bratkovič pozdravil navzoče (predsednik ZVVS Ladislav Lipič, predsednik Policijskega veteranskega združenja Sever za Pomurje Drago Ribaš, regijski koordinator ZSČ za Pomurje Jože Vaupotič, predsednika OZVVS Gornja Radgona Nikolaj Brus in Lendava Ljubo Dražnik, predstavniki madžarskega združenja BEOSZ Marcali ...) ter povedal, da dogajanje v letu 1991 zanika prepričanje nekaterih, češ da Slovenci nismo pogumno ljudstvo, da se ne znamo postaviti zase in da smo vedno samo sprti med seboj. »Pokazalo se je prav tu, kjer stojimo danes, da smo v odločilnih trenutkih bili še kako enotni. Počastimo z minuto molka spomin na vse umrle udeležence med vojno in po njej,« je še dejal ter napovedal slavnostnega govornika, udeleženca in veterana vojne za Slovenijo Roberta Lenarčiča. Kraj ob pomniku je prizorišče prvih vojaških akcij in dejanj oboroženih sil Slovenije takratne TO in milice, še posebej 25. in 26. junija 1991, ko je bila akcija obrambe mejnega prehoda uspešna in ga JA nikoli ni zavzela. Omenil je še poskus razdelitve in razbijanja enotnosti, ki smo mu priča v zadnjem času, ter Slovensko vojsko in njeno nezmožnost opravljanja svojega poslanstva. Zato so nujne spremembe in reorganizacija, ki bi zagotovila učinkovitost obrambnega sistema države. Po kulturnem programu so članom iz OZVVS Lendava Ignacu Horvatu, Robertu Lenarčiču in Tiborju Lipiču podelili bronaste plakete ZVVS, županu Lendave Antonu Törnaru pa zlati znak ZVVS. Organizatorji so pohodnike postregli z vojaškim golažem.

Besedilo in fotografija: Dani Mauko

87. OBMOČNI ŠTAB TO TRBOVLJE

Pokrajinski štab TO za Zasavje je vse do reorganizacije TO RS maja 1991 vključeval tri OŠ TO: Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Potem so ustanovili 87. ObmŠTO s sedežem v Trbovljah, ki so mu priključili tudi občino Laško. Za vršilca dolžnosti poveljnika tega štaba je bil imenovan major Matjaž Piškur. V okviru zasavskega območnega štaba je delovalo sedemindvajset enot, v katere so razporedili 1.700 pripadnikov, ki so bili vanje mobilizirani pred vojno in tudi še med njo. Na območju ObmŠTO Trbovlje so namreč začeli mobilizacijo že 23. maja 1991, zadnje enote pa so mobilizirali 3. julija 1991. Iz izbranih rezervistov JLA so vzpostavili 871. četo za posebne namene, ki je začela usposabljanje 19. junija 1991 in so jo po vojni razpustili. Na območju 87. ObmŠTO Trbovlje je deloval tudi 871. zbirni center Tirna. Že maja 1991 so vse tamkajšnje enote imele določeno območje delovanja in dodelili so jim konkretne naloge od varovanja objektov do obrambnih nalog.

RAKETIRANJE RTV-ODDAJNIKA KUM

RTV-oddajnik Kum je bil objekt posebnega pomena za obrambo države. 136. samostojni vod TO KS Dobovec pod poveljstvom Marjana Dolinška ga je tako varoval že od 24. junija 1991, in sicer

pred morebitnim napadom posameznikov ali diverzantskih skupin nasprotnika po kopnem, niso pa resneje razmišljali o nevarnosti iz zraka. Kljub temu so 28. junija 1991 na položaje na Kumu premestili del 32. lahke topniške baterije protizračne obrambe Trbovlje pod poveljstvom Roka Strniše s štirimi protiletalskimi topovi M-75/1 20 mm. Enota naj bi se na Kumu usposabljala in bila hkrati v pripravljenosti na obrambo oddajnika pred napadi iz zraka. Toda ob 14. uri sta nepričakovano napadli letali JLA tipa Orel, opremljeni s topovi 23 mm. Prileteli sta z jugovzhodne smeri in pripadnike 32. ltb PZO presenetili med nameščanjem na položaje. Pri tem so jim pomagali pripadniki 136. samostojnega voda TO KS Dobovec. Posadke topov tako še niso bile pripravljene na bojno delovanje z izjemo ene, ki je odgovorila na napad. Rezultat raketiranja oddajnika Kum je bil en huje ranjen pripadnik 136. samostojnega voda TO KS Dobovec in sedem lažje ranjenih; oskrbeli so jih v Splošni bolnišnici Trbovlje. Vsi ranjeni so bili iz iste enote, zato so jo premaknili na drugo lokacijo z drugo nalogo in jo popolnili z nekaj novimi prostovoljci, seveda je tudi enota PzO spremenila položaje, težišče varovanja RTV-oddajnika pa so prenesli na enote protiletalske obrambe. Tisti dan so aktivirali tudi vizualne opazovalne postaje in s tem tudi službe za obveščanje o nevarnosti iz zraka. Napad na oddajnik je bil ponovljen 2. julija 1991 okrog 11. ure. Med tem napadom je protiletalska obramba odigrala svojo vlogo, saj je bila pravočasno obveščena o naletu jugoslovanskih letal. Na letala so pripadniki 136. samostojnega voda KS Dobovec streljali s protiletalskimi topovi M-38/20 mm in M-75/20 mm ter eno od njih tudi zadeli. Letalo sicer ni strmoglavilo, vendar je bil pilot očitno prisiljen odpreti pokrov kabine, saj so pozneje našli dele tega. Ta napad ni terjal žrtev, povzročil je le manjšo dodatno škodo na oddajniku.

ZAVZETJE SKLADIŠČA MINSKOEKSPLOZIVNIH SREDSTEV PEČOVNIK

Blokade kompleksa skladišč JLA Pečovnik pri Celju v sistemu blokad niso načrtovali, a ponavljajoče se informacije o gibanju vojakov v skladišču in njegovi okolici so bile povod za izdajo ukaza, s katerim je poveljnik 8. PŠ TO zadolžil 87. ObmŠTO Trbovlje za zavzetje skladišča. Poveljnik ObmŠTO Trbovlje, major Matjaž Piškur, je 29. junija 1991 po prejetju ukaza okrog 15. ure z njim seznanil poročnika Boža Majcna, ki je bil določen kot spremljevalec 87. diverzantskemu vodju TO iz Laškega, zadolženemu za izvršitev naloge. Po posvetu s poveljnikom in posredovanju informacij o razmerah v skladišču, ki naj bi ga varovalo približno deset pripadnikov JLA z lahkim pehotnim orožjem, se je poročnik okrog 17. ure srečal z pripadniki 87. divv TO Laško, ki jim je poveljeval Miran Kačič. Enoti sta se pridružila še prostovoljca z ostrostrelnima lovskima karabinkama. S celotno enoto so preučili položaj, posameznikom razde-

lili naloge in organizirali prevoz na izhodiščne točke napada. S seboj so odpeljali tudi vsa razpoložljiva minskoeksplozivna sredstva enote, torej še 30 ROB, 20 TTM, 20 TKM. Za zvezo z nadrejenim štabom so uporabljali radijsko postajo PRC 450, ki jo jim je odstopil Odsek za ljudsko obrambo občine Laško. Enota se je odpeljala proti položajem. Okoli 18.30 so od zaselka nad Rifnim gozdom proti skladišču Pečovnik pot nadaljevali peš. Malo nad pobočjem, po katerem so se spuščali proti skladišču, sta bila za zavarovanje umika enote določena pripadnika diverzantskega voda, ki sta zavzela položaj. Preostali pripadniki so se približali skladišču na 200 metrov razdalje. Pregledali so teren v oddaljenosti približno 50 metrov od stražnice. Po oceni poročnika Majcna in poveljnika diverzantskega voda po pregledu je bil na območju skladišča le en stražar, ki se je zadrževal pred vhodom vanj, v stražnici pa je bilo po njuni oceni 7 vojakov JLA. Po vrnitvi na položaje enote je sta častniški kader seznanila s tem in naredili so načrt napada. Ta naj bi potekal tako: glavni voda se razporedi polkrožno, v obliki enostranske zasede, in ognjeno deluje le v skrajnem primeru. Šest pripadnikov enote je dobilo nalogo, da prerežejo bodočo žico ograje, ki je obdajala skladišče, in se čim bolj približajo stražnici. Trije pripadniki voda so bili na položajih ob cesti Pečovnik–Celje z namenom zaustavitve morebitne pomoči JLA njenim pripadnikom v stražnici, dva pripadnika pa sta imela nalogo po-krivanja vhoda v stražnico. Na položaje so se premaknili v 15 minutah. Bodočo žico so prerezali na dveh mestih, pripadniki voda so se tako lahko objektu približali na 40 metrov. Pripadnikov JLA niso mogli pozvati k vdaji po megafonu, zato so štirje sprožili rafalni strel po strehi stražnice. S kratkim rafalom se je odzval pripadnik JLA, ki pa je na poziv svojega poveljnika takoj nehal streljati. Poveljnik straže, vodnik JLA, je povedal, da se je pripravljen pogovarjati o vdaji, ki so jo nekaj trenutkov pozneje opravili. Enajst pripadnikov JLA, ki so sestavljali posadko stražnice, so razorožili in s te-renskimi vozili TO RS prepeljali na policijsko postajo v Laško, vendar jih tam zaradi pomanjkanja prostorov v zaporih niso mogli sprejeti, zato so jih odpeljali na Upravo za notranje zadeve Celje. Akcija zavzetja skladišča se je tako končala brez žrtev. Vdalo se je 11 pripadnikov JLA, od teh 9 vojakov in častnika, zaplenili so 11 kosov AP M70, 6300 kosov streliva, nekaj deset kilogramov eksploziva in nekaj opreme.

ZUNANJE ZAVAROVANJE VOJAŠKEGA CENTRA ZA MEDICINSKO REHABILITACIJO V RIMSKIH TOPLICAH

Ukaz o zunanjem zavarovanju Vojaškega centra za medicinsko rehabilitacijo v Rimskih Toplicah je 8. PŠ TO izdala 29. junija 1991. Za izvedbo ukaza je poveljnik 87. ObmŠTO Trbovlje zadalžil pripadnike 109. samostojne čete KS Rimske Toplice pod poveljstvom Ferdinanda Mejača. Vendar se je ta blokada razlikovala od blokad drugih objektov JLA, saj so zaposleni v VCMR ves čas imeli vodo, elektriko in telefonske zveze. Pa vendarle razmere niso bile povsem običajne, saj je bilo v VCMR, kot je v izjavi za tednik Nedeljski dnevnik povedal poveljnik 87. ObmŠTO, major Matjaž Piškur, še nekaj, in sicer: »Vod 24 oboroženih vojakov, ki so jih razporedili v okolici centra in enajst oficirjev, med katerimi so se mirno sprehajali kosovci v belih (nedotakljivih) zdravniških haljah! Oborožitev ni bila "nekaj pištol", ampak 40 polavtomatskih in 40 avtomatskih pušk s strelivom, trombloni, oficirji KOS-a pa so naredili pregrade za mine.« Oboroženi so bili tudi bolniki, nekateri celo na svojo željo. Pravzaprav naj bi v VMCR delovalo obveščevalno središče za širše celjsko območje, kar naj bi zanesljivo dokazovali pridobljeni obveščevalni podatki. JLA je tudi zavrnila ponudbo, da bi bolnike prepeljali v zdravilišče Laško, aktivne pripadnike JLA v celjsko vojašnico, zdravilišče pa zapečatili. Tako je VMCR ostal blokiran vse do konca vojne. Od 139 tam zaposlenih civilnih oseb jih je na stran TO RS prestopilo 109 in se niso več vrnili na delovna mesta. Prestopne izjave pa je podpisalo tudi nekaj aktivnih pripadnikov JLA. Poleg omenjenih dejavnosti so na območju ObmŠTO Trbovlje 27. junija 1991 delovali še pripadniki 139. samostojnega voda Šavna Peč na helikopterje JLA, 871. četa za posebne namene pa je sodelovala s posebno enoto policije iz Celja pri blokadi vojaškega transporta JLA na železniški postaji v Zidanem Mostu. Posamezne enote, in sicer: 132. protidiverzantska četa TO Trbovlje, 134. protidiverzantska četa TO Hrastnik in 192. protidiverzantski vod TO Laško, pa je 8. PŠ TO izmenično uporabljala za izvajanje svojih dejavnosti. Druge mobilizirane enote so opravljale svoje naloge v okviru težiščnih dejavnosti na območjih svoje odgovornosti.

Sodelovanje med slovenskimi veterani in madžarskim domoljubnim društvom

Zveza veteranov vojne za Slovenijo in madžarsko domoljubno društvo BEOSZ sta podpisala dogovor o sodelovanju na strokovnem, zgodovinskem in domoljubnem področju. Predsednika obeh organizacij Ladislav Lipič in Karoly Hazuga sta dogovor podpisala v prostorih Ustanov dr. Šiftarjeva fundacija. Predhodno pa sta v Vrtnu spominov in tovarištva zasadila drevo v spomin na ta dogodek. Vrt spominov in tovarištva ni bil izbran naključno. Simbolno poslanstvo fundacije in vrta je promocija miru, sožitja in sodelovanja med narodi. Tako so v vrtu zasajena drevesa pomembnih ljudi iz sveta in domovine, ki so s svojim delovanjem in vzgledom prispevali velik delež k ohranjanju miru in sožitja. Zgodovino vrta in delo fundacije je zbranim predstavil Marjan Šiftar, sin ustanovitelja dr. Vaneka Šiftarja.

Podpisani dogovor o sodelovanju je pravzaprav formaliziranje uspešnega dolgoletnega sodelovanja z madžarsko organizacijo. Še posebej so te vezi močne na lokalni oziroma regijski ravni, saj vsa območna združenja v Pomurju sodelujejo z njihovimi organizacijami, ki delujejo na ravni županije.

Dogovor opredeljuje uresničevanje ciljev skupnega pomena in interesa, zlasti pri:

- ohranjanju domoljubja in pozitivnega odnosa do narodnih obrambnih vprašanj;
- razvoju medsebojnih odnosov in delovnih stikov med organizacijama;
- podpiranju in izvajanju mednarodnih programov;
- obeleževanju pomembnih zgodovinskih mejnikov na Slovenskem in Madžarskem;
- izmenjavi mnenj in dobrih praks na področju vojaške doktrine;
- prenašanju znanj in izkušenj;
- sodelovanju pri založniški dejavnosti;
- sodelovanju na športno-rekreativnem področju.

Svečanega podpisa dogovora so se udeležili tudi predstavniki drugih veteranskih in domoljubnih organizacij, ki delujejo pod okriljem Koordinacije domovinskih in veteranskih organizacij Slovenije – KODVOS. S tem je bila izkazana možnost sodelovanja tudi drugih zvez in društev s prijatelji iz Madžarske. BEOSZ je po svojem delovanju bolj stanovska organizacija, ki združuje ne samo aktivne in upokojene pripadnike madžarske vojske, temveč tudi člane drugih civilnih združenj, ki delujejo na tem področju. Predvsem pa želijo delovati na področju dela z mladimi in s prenosom znanj in izkušenj na mlajšo generacijo. V Vrtnu spominov in tovarištva na Petanjcih, ki je kot posebni spominski park zaščiten kulturni spomenik, simbolno in dejansko povezan z bogato zgodovino in kulturno ter naravno dediščino krajev ob reki

Muri, kjer je našel svoje zatočišče tudi svetovno znani astronom in matematik Kepler, je Marjan Šiftar, slovenski pravnik in diplomat ter podpredsednik Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija, številnim zbranim gostom iz Zveze vojnih veteranov Slovenije, iz sosednjih OZVVS Gornja Radgona, Ljutomer, Murska Sobota in Lendava, predstavnikom združenja Sever za Pomurje, združenja generala Maistra in kolegom BEOS iz Madžarske obširno predstavil vrt, ki je začel nastajati po 2. svetovni vojni na posestvu družine Šiftar v Petanjcih. Povedal je, da dejanske korenine vrta predstavljata vrbi žalujki, ki ju je zasadila mati Vaneka Šiftarja – prekmurskega intelektualca – v spomin na sinova, ki se nista vrnila iz vojne. Z več kot 500 drevesi je park zanimiv del mreže botaničnih vrtov in arboretumov Slovenije, v njem je tudi sedež Raziskovalne postaje ZRC SAZU. Prisotni predsednik uprave fundacije Ernest Branšperger je povedal, da je vesel, ker bosta ta dan predsednika ZVVS, upokojeni generalmajor Ladislav Lipič in Hazuga Karoly, upokojeni generalpodpolkovnik madžarske vojske in predsednik madžarske veteranske zveze, dodala k zbirki spominskih dreves še novo drevo – visoki hibiskus – ter podpisala sporazum o sodelovanju obeh organizacij, tišinski župan Franc Horvat pa dejal, da si želi še več takšnih srečanj. Predsednik Lipič je ob podpisu orisal delovanje ZVVS, ki je domoljubna, nestransarska, nepridobitna zveza. 53 ZVVS ima trenutno 24.500 članov, ki ohranjajo spomin na osamosvojitveno vojno, krepijo domoljubje, sodelujejo pa s sorodnimi veteranskimi organizacijami doma in v tujini. Karoly pa dodal, da je BEOS prostovoljno združenje aktivnih in upokojenih delavcev oboroženih organov, ki šteje približno 14.000 članov, ki delujejo v 114 društvih. Zagotovo bo najpomembnejše sodelovanje obeh organizacij na področju negovanja tradicij in iskanja skupnih točk sodelovanja.

M. J. in Dani Mauko

OD NAS SO SE POSLOVILI

Veteransko omizje se prazni. Bodimo ponosni na svoje viteze, na njihovo delo in jih ohranjajmo v trajnem spominu.

Od našega omizja so se poslovili:

OZVVS BELA KRAJINA

Anton MATJAŠIČ, 1937 – 2017
Zdenko MUŽAR, 1953 – 2017
Edvard SUHOREPEC, 1961 – 2017

OZVVS GORNJA RADGONA

IVAN DUH, 1962 – 2016
Anton ŠTRAKL, 1954 – 2016
Andrej MEDVEŠEK, 1953 – 2016
Zlato UHAN, 1952 – 2016
Stanislav ŠTEFANEC, 1952 – 2016
Štefan PIVAR, 1952 – 2016
Roman VRBNJAK, 1945 – 2016
Ivan ROŠKAR, 1943 – 2016
Milan TIŠLAR, 1955 – 2016
Stanko ČREPINKO, 1959 – 2016

Vincenc JANČAR, 1951 – 2016

Ivan TRSTENJAK, 1938 – 2016
Andrej HAJDINJAK, 1958 – 2016
Ivan GERLICA, 1967 – 2016
Feliks BAŠA, 1955 – 2017
Štefan FARTEK, 1950 – 2017

OZVVS DOMŽALE

Ivan ŽIBERT, 1950 – 2016
Stanislav VRANKAR, 1962 – 2016
Ladislav STARBEK, 1938 – 2016

OZVVS GROSUPLJE

Josip POJE, 1933 – 2016,
Anton FAJFAR, 1956 – 2017,
Stanislav KOBLER, 1945 – 2017

OZVVS KOČEVJE

Borut KOPITAR, 1947 – 2017
Josip POJE, 1933 – 2016,
Anton FAJFAR, 1956 – 2017,
Stanislav KOBLER, 1945 – 2017

OZVVS MISLINJSKE DOLINE

Vinko VRHOVNIK, 1948 – 2016
Maksimiljan MAROŠEK, 1939 – 2016

OZVVS RIBNICA

Bojan ŠPORAR, 1962 – 2016
Jože LEVKA, 1955 – 2016

V letih med 1991 in 2016 so vrste OZVVS KANAL za vedno zapustili naslednji veterani:

Stanislav Bajt
Ladko Skrt
Milan Bavdaž
Emil Strgar
Izidor Breščak
Dušan Šuligoj
Anton Dolenc

HermanŠuligoj
Srečko Drekonja
Zvonko Tanhofer
Edvard Gregorčič
Angel Tomažič
Boris Gruden
Edvard Valentinčič

Milan Kodelja
Vladimir Valentinčič
Ivan Kristančič
Aleksander Velušček
Mihael Lapanja
Jožef Velušček
Lucijan Medvešček

Radovan Vidič
Zdravko Medvešček
Zdenko Žabar
Milan Murovec
Franc Žagar
Rudolf Perigoj

UMRLI ČLANI OZVVS ZGORNJA GORENJSKA

2016

VINKO ALIČ, 1945
MARKO ČELIK, 1954
ANDREJ KRISTAN, 1965
ZVONKO PAVLIN, 1959
EMIL PETERNEL, 1966
FRANC PETERNEL, 1941

ANTON PINTAR, 1926
JAKOB PRETNAR, 1927
ALOJZ RAMPRE, 1965
FRANC RAVNIK, 1954
BOJAN SIEGA, 1959

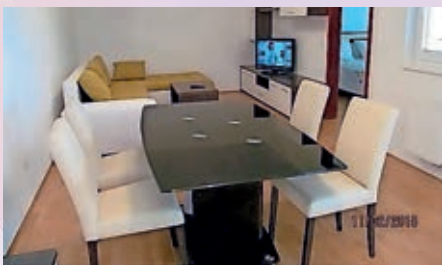
2017

KOLMAN CVETO, 1952
NIKOLAJ KOSIČ, 1956
IZTOK MANDELJIC, 1949
STANE MLAKAR, 1960

MIŠO POPOVIČ, 1946
NIKOLAJ TALER, 1928
BRANKO ZIMIC, 1957

Počitniška apartmaja ZVVS v Termah Vivat

Zveza veteranov vojne za Slovenijo je lastnica dveh apartmajev v Termah Vivat v Moravskih toplicah. Apartmaja sta na voljo za vse člane Zveze veteranov in njihove družinske člane od začetka letošnjega leta (na fotografijah prilogah si je mogoče ogledati tudi notranjost in zunanost obeh apartmajev).

Apartmaja ponujata gostom udobje za sproščujoč in aktiven odih ter sta od hotela oddaljena približno 50 m. V depandansi je sicer več apartmajev, vse sobe so klimatizirane, imajo satelitsko TV, telefon, wi-fi, mini bar, kopalnico s prho, WC-jem, sušilcem za lase in teraso. Vsak apartma razpolaga z lastno teraso, razen mansardnih apartmajev, ki so izvedeni v dupleksu. V apartmajih je položen lamelni parket v barvi hrasta.

Cena najema apartmaja (do 4 osebe) je 49,90 €/dan. Možen je tudi najem v obliki polpenziona (samopostrežni zajtrk in večerja) za ceno 29,90 €/osebo.

Zdravilna voda

Iz globin termalnih vrelecev Term Vivat izvira edinstvena zdravilna bela in črna termalna voda. Bazenski kompleks Term Vivat obsega približno 2.000 m² vodnih površin z notranjimi in zunanji bazeni. Notranji del bazenskega kompleksa obsega rekreacijski bazen z izplavalnim kanalom s termalno vodo, masažnimi bazeni in otroškim bazenom.

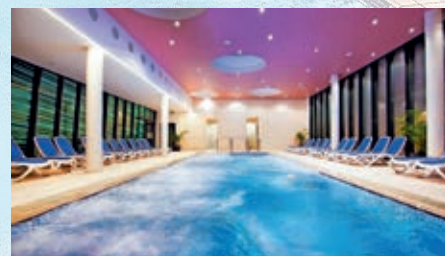
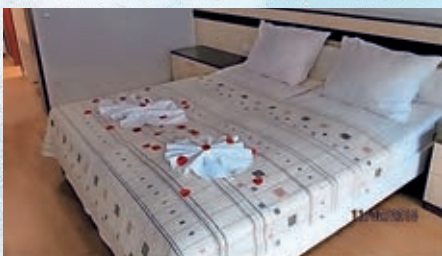
Ločen notranji bazenski kompleks z »belo« in »črno« termalno vodo ter nešteto vodnimi masažami in prostornimi počivališči

je namenjen izključno odraslim osebam za popolno sprostitve v čudovitem bazenskem okolju. V zunanjem delu bazenskega kompleksa se nahajajo olimpijski bazen s termalno vodo, natur bazen z edinstveno črno zdravilno termalno vodo in otroški bazen.

BAZEN	TEMPERATURA
Notranji + povezava z zunanjim	33 – 35 °C
Olimpijski bazen	25 – 27 °C
Bazen s črno termalno vodo	38 – 39 °C
Whirlpooli	36 – 37 °C
Otroški bazen	33 – 35 °C
FKK terasa	33 – 35 °C

OBRATOVALNI ČAS	
Ponedeljek - četrtek	9.00 – 20.00
Petek - sobota	9.00 – 22.00
Nedelja	9.00 – 20.00
Nočno kopanje pet.–sob.	19.00 – 22.00

V ceno je vključeno neomejeno kopanje v zunanjih in notranjih bazenih s termalno vodo.

Dodatne ugodnosti za člane Zveze veteranov zajemajo:

- 20-% popust za storitve wellnes centra in salona tajskega masaž,
- 10-% popust v a la carte restavraciji Vita,
- 10-% popust na zdraviliške storitve,
- 10-% popust na frizersko-kozmetične storitve in
- 15-% popust za Green Fee na golf igrišču Livada v Moravskih Toplicah.

Rezervacija apartmajev se izvaja preko rezervacijske službe v Termah Vivat, kontaktna oseba je Silvija Gajšek, na tel. št.: 02/538-21-00 ali 02/538-21-08, e-pošta: silvija.gajsek@vivat.si.

REVIIJA

OBRAMBA

www.obramba.com

Celoletna naročnina na revijo Obramba

Novi naročnik, ki poravnava letno naročnino naenkrat, dobi nagrado
- knjigo našega založniškega programa!

Naročite se lahko po E-pošti na naslov: defensor@siol.net, po pošti na naslov Defensor d.o.o.
Ob mlinščici 2, 1235 Radomlje ali po telefonu: 041 947 468 ali 059 972222.